

Handläggare:
Ulrika Bjare
Utredare
Rektors kansli

Stockholms universitets centrala indikatorrapport – redovisning av forskningsindikatorer 2025

Innehåll

1 Inledning	3
1.1 Den centrala indikatorrapporten – en del av universitetets kvalitetssystem för forskning	3
1.2 Ekonomiska och bibliometriska indikatorer – betydelse och begränsningar	3
2 Ekonomiska indikatorer	4
2.1 Rörelsekostnader för forskning och utveckling	4
2.1.1 Rörelsekostnader för FoU – per forskningsämnesområde	6
2.2 Vetenskapsrådets fria projektbidrag	8
2.2.1 Vetenskapsrådets fria projektbidrag – per forskningsämnesområde.....	10
2.3 Beviljandegrad för ansökningar till Vetenskapsrådets fria projektbidrag	13
2.3.1 Beviljandegrad för ansökningar till Vetenskapsrådets fria projektbidrag – per forskningsämnesområde	14
2.4 Beviljade externa medel från ytterligare finansiärer	18
2.5 Wallenbergstiftelserna	22
2.5.1 Medel från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	22
2.5.2 Wallenberg Academy Fellows	23
2.5.3 Medel från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse samt Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond.....	24
2.6 European Research Council	26
3 Bibliometriska indikatorer.....	28
3.1 Publiceringsvolym och författarsamarbeten	29
3.1.1 Enligt Leidenrankingen.....	29
3.1.2 Enligt DiVA	30
3.2 Andel högciterade artiklar	34
3.3 Andel öppet tillgängliga publikationer	36
4 Avslutande sammanfattning.....	38

1 Inledning

1.1 Den centrala indikatorrapporten – en del av universitetets kvalitetssystem för forskning

Stockholms universitets kvalitetssystem för forskning är uppbyggt kring fem formaliserade delar som syftar till att säkerställa och utveckla forskningens kvalitet. Dessa delar omfattar den centrala indikatorrapporten, institutionsspecifika indikatorrapporter, områdesledningens kvalitetsdialoger, fokusutvärderingar samt rektors kvalitetsdialoger. Genom universitetets kvalitetssystem för forskning kan universitetet följa och stärka de faktorer som är avgörande för forskningsverksamheten på lång sikt. Kvalitetssystemet korresponderar med det nationella ramverket för kvalitetssäkring av forskning som tagits fram av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF).¹

Utöver den centrala indikatorrapporten tas, som ovan nämnts, även institutionsvisa indikatorrapporter fram årligen. Dessa kompletterar den centrala rapporten och innehåller ytterligare indikatorer som berör jämställdhet, rekryteringar och samverkan. Delarna i universitetets kvalitetssystem ska ses som sammanhängande och ömsesidigt kompletterande; rapporterna ger en övergripande bild men är inte avsedda att vara heltäckande. De fungerar som vägledande underlag och som grund för dialog mellan ledningsnivåerna. Utgångspunkten är att indikatorer tillämpas på ett sätt som stödjer långsiktighet och främjar akademisk kvalitet. Den centrala indikatorrapporten behandlas i rektors interna beredande organ, Områdesövergripande rådet, och presenteras för universitetsstyrelsen varje höst.

1.2 Ekonomiska och bibliometriska indikatorer – betydelse och begränsningar

Stockholms universitets centrala indikatorrapport tas årligen fram av Rektors kansli, med bidrag från Stockholms universitetsbibliotek och Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd. I enlighet med rektors beslut (dnr SU FV-1.1.9-2932-17) innehåller rapporten ekonomiska indikatorer (kapitel 2) och bibliometriska indikatorer (kapitel 3). Genom indikatorrapporten följs faktorer med relevans för Stockholms universitets forskningsverksamhet över tid. De ekonomiska indikatorerna omfattar dels rörelsekostnader för forskning och utveckling, dels inflödet av externa forskningsmedel. När det gäller externa forskningsmedel innebär dagens finansieringssystem, där beroendet av externa medel är stort, vissa utmaningar för både lärosätet och enskilda forskare, särskilt eftersom rådgivning och handlingsutrymme över den egna verksamheten kan begränsas. Samtidigt är systemet etablerat och extern finansiering utgör en viktig del av styrning och kvalitetssäkring. Att använda extern finansiering som indikator innebär inte att den ses som ett fullständigt mått på kvalitet, utan att den ger ett relevant underlag för att förstå och följa utvecklingen inom ramen för det rådande systemet. När det gäller de bibliometriska måtten är det viktigt att understryka att de inte ger en heltäckande bild av den vetenskapliga produktionen. Bibliometrin har sina

¹ <https://suhf.se/app/uploads/2019/07/SUHF-Ramverk-forskning-Framework-Research-2019-REV.pdf>

begränsningar och fångar inte all publicering, men utgör trots detta ett vedertaget verktyg för att analysera vetenskapligt genomslag.

Att universitetet följer upp indikatorer för externa medel och bibliometriska mått är vidare särskilt relevant mot bakgrund av att regeringen aviserat förändringar i modellen för fördelningen av anslaget för forskning och forskarutbildning.² I modellen ska en bibliometri-indikator baseras på antalet högciterade publikationer i relation till kostnaderna för forskning och utveckling, och lärosätena jämförs per ämnesområde. Vidare ska en indikator för externa medel utgöra grund för fördelningen av anslaget. Indikatorn ska omfatta externa finansieringskällor och beräknas ämnesområdesvis, med hänsyn till skillnader i förutsättningar mellan olika ämnen. EU-medel ska dessutom ges högre vikt än andra externa finansieringskällor, och särskilt konkurrensutsatta bidrag, såsom ERC, ska viktas ytterligare för att stärka incitamenten att söka EU-finansiering. Regeringen har även aviserat en indikator kopplad till lärosätenas arbete med strategisk rekrytering och karriärvägar.

I flera fall i rapporten jämförs Stockholms universitet med andra lärosäten. Data omfattar huvudsakligen perioden till och med 2024. För rörelsekostnader för forskning och utveckling avser de senaste tillgängliga uppgifterna 2023. När det gäller excellensindikatorerna i avsnitt 2.5–2.6 redovisas i löptexten även beviljade bidrag under 2025 (hittills). När det gäller Leidenrankningen, som ingår i den bibliometriska data i kapitel 3, beräknas citeringsindikatorerna utifrån en fullständig fyraårsperiod efter publiceringsåret. Senaste data som kan presenteras för Leidenrankningen omfattar perioden fram till 2023.

2 Ekonomiska indikatorer

2.1 Rörelsekostnader för forskning och utveckling

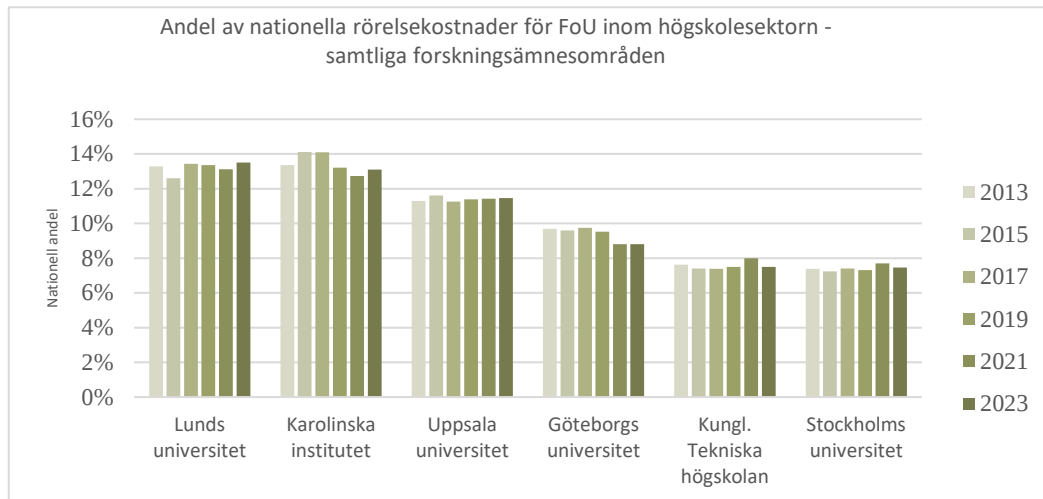
Statistiska centralbyrån (SCB) inhämtar vartannat år data från svenska lärosäten rörande deras rörelsekostnader för forskning och utveckling (FoU) uppdelat på forskningsämne och finansieringskälla. Rörelsekostnaderna är upparbetade medel för FoU inklusive personal- och lokalkostnader, men exklusive investeringsutgifter. Kostnader för forskarutbildning är inte inkluderad i rörelsekostnaderna för forskning. Stockholms universitets andel av de nationella rörelsekostnaderna inom ett forskningsämnesområde ger en bild av den ekonomiska omfattningen av universitetets forskning ur ett nationellt perspektiv. De ekonomiska uppgifterna inkluderar såväl direkta anslag för forskning som externa medel. Data uppdateras vartannat år, senast den 31 oktober 2024, och omfattar uppgifter till och med 2023.

I diagrammen nedan har data har delats upp på forskningsämnesområde enligt SCB:s standard för svensk indelning av forskningsämnena för tioårsperioden 2013–2023.³ Stockholms

² Se Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60) samt uppdrag till Vetenskapsrådet om att utveckla och redovisa kvalitetsindikatorer (U2025/01143).

³ SCB:s standard innehåller forskningsämnesområdena Naturvetenskap, Teknik, Medicin och hälsovetenskap, Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin, Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst.

universitet jämförs med de största lärosätena inom respektive forskningsämnesområde (för Figur 1 samtliga forskningsämnesområden). Data har inhämtats från Statistiska centralbyrån.⁴

Figur 1. Stockholms universitets rörelsekostnader för FoU under 2013–2023 uttryckt i andelar av de totala nationella rörelsekostnaderna inom högskolesektorn. Stockholms universitets andelar jämförs med de övriga fem största forskningsutförarna inom högskolesektorn. Data är sorterat på nationell andel 2023. De nationella rörelsekostnaderna för FoU inom högskolesektorn ökade från 32 miljarder SEK 2013 till 45 miljarder kronor 2023.

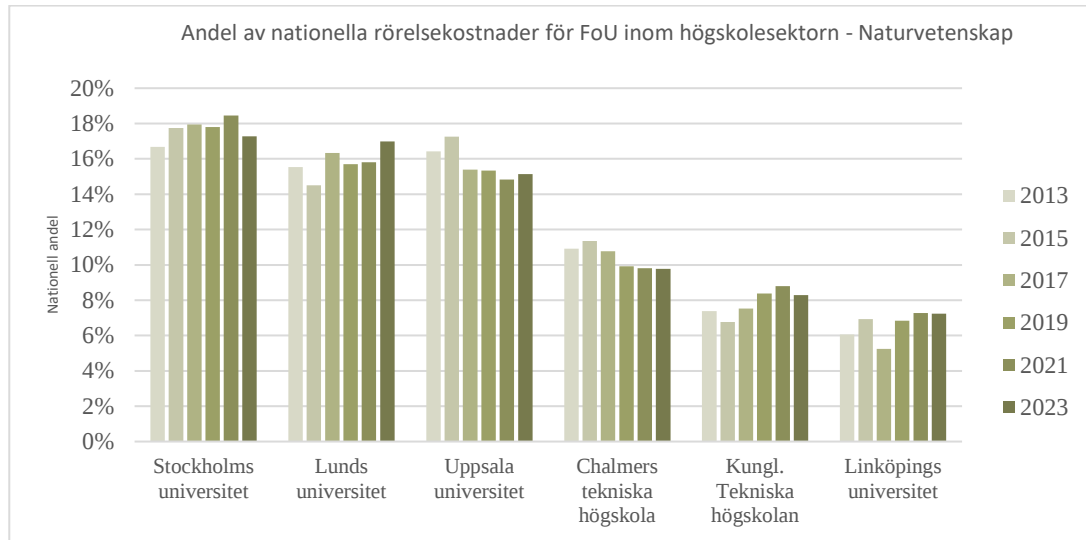
Trots en ökning i högskolesektorns totala rörelsekostnader för FoU under den undersökta perioden, visar diagrammet att fördelningen av dessa kostnader mellan de sex största lärosätena har varit relativt stabil, med endast mindre förändringar. Lunds universitet och Karolinska institutet har haft en liknande utveckling och hållit en stabil nivå över tid, med små variationer, där de 2023 åter ligger på sina andelar från 2013. Även Uppsala universitet, Stockholms universitet och Kungl. Tekniska högskolan (KTH) har haft små fluktuationer och legat på en stabil nivå över åren. Göteborgs universitet däremot har visat en svag nedgång och uppvisar en marginellt minskande trend.

Överlag visar data på stabilitet i fördelningen mellan de sex lärosätena, med mindre justeringar i respektive lärosätes andelar av de totala rörelsekostnaderna för FoU.

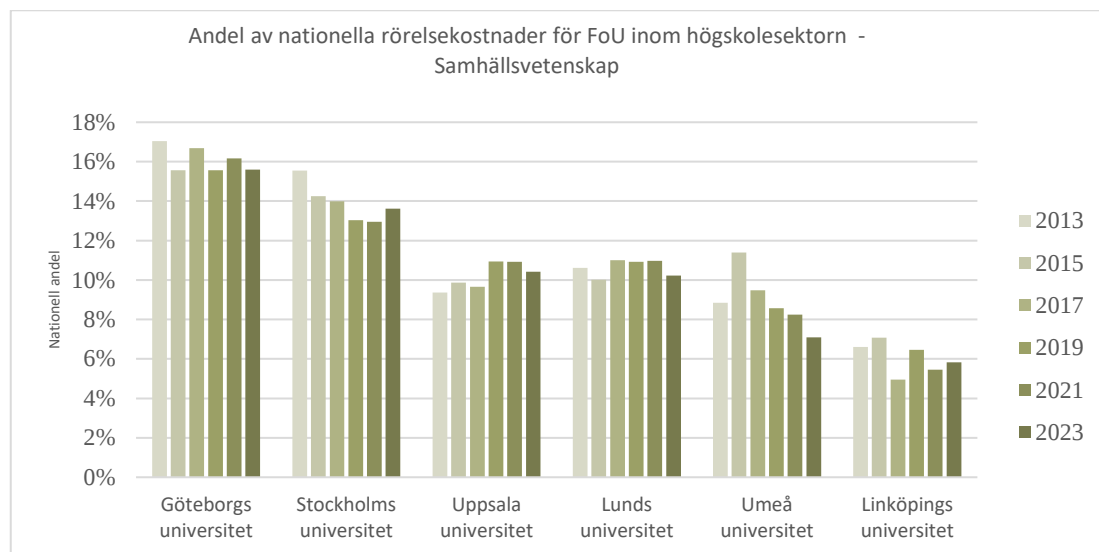
Forskning vid Stockholms universitet bedrivs nästan uteslutande inom SCB:s forskningsämnesområden Naturvetenskap, Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst. Juridik ingår i forskningsämnesområdet Samhällsvetenskap. Figur 2–Figur 4 visar hur utvecklingen har sett ut för forskningsämnesområdena Naturvetenskap, Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst.

⁴ https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_UF_UF0301_UF0301U/

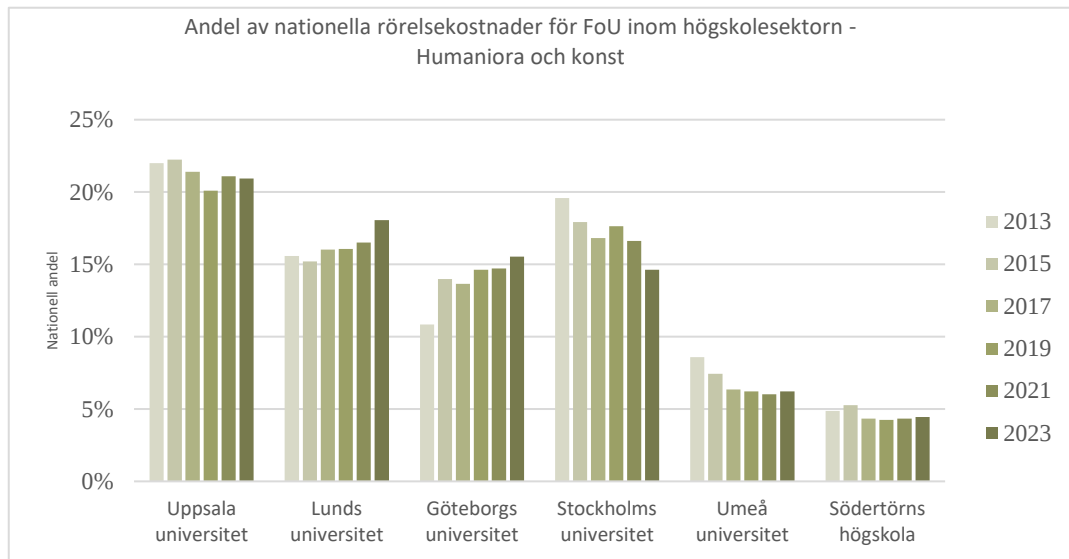
2.1.1 Rörelsekostnader för FoU – per forskningsämnesområde

Figur 2. Stockholms universitets rörelsekostnader för FoU under 2013–2023 inom forskningsämnesområdet Naturvetenskap uttryckt i andelar av de totala nationella rörelsekostnaderna inom samma forskningsämnesområde. Stockholms universitets andelar jämförs med de övriga fem största forskningsutförarna inom högskolesektorn. Data är sorterat på nationell andel 2023. Rörelsekostnaderna för FoU inom Naturvetenskap ökade från 7,5 miljarder SEK 2013 till 11,5 miljarder SEK 2023.

Figur 3. Stockholms universitets rörelsekostnader för FoU under 2013–2023 inom forskningsämnesområdet Samhällsvetenskap uttryckt i andelar av de totala nationella rörelsekostnaderna inom samma forskningsämnesområde. Stockholms universitets andelar jämförs med de övriga fem största forskningsutförarna inom högskolesektorn. Data är sorterat på nationell andel 2023. Rörelsekostnaderna för FoU inom Samhällsvetenskap ökade från 4,9 miljarder SEK 2013 till 7,2 miljarder SEK 2023.

Figur 4. Stockholms universitets rörelsekostnader för FoU under 2013–2023 inom forskningsämnesområdet Humaniora och konst uttryckt i andelar av de totala nationella rörelsekostnaderna inom samma forskningsämnesområde. Stockholms universitets andelar jämförs med de övriga fem största forskningsutförarna inom högskolesektorn. Data är sorterat på nationell andel 2023. Rörelsekostnaderna för FoU inom Humaniora och konst ökade från 2 miljarder SEK 2013 till 2,9 miljarder SEK 2023.

Figur 2–Figur 4 visar att, trots att Stockholms universitets andel av de nationella rörelsekostnaderna för FoU är cirka 7,5 procent (Figur 1), är Stockholms universitets nationella andel av rörelsekostnaderna störst i landet inom Naturvetenskap (17,3 procent) och näst störst inom Samhällsvetenskap (13,6 procent). Förklaringen till att Stockholms universitets andel för samtliga forskningsämnesområden är lägre är att universitetet har en mycket begränsad verksamhet inom forskningsämnesområdena Teknik, Medicin och hälsovetenskap samt Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin, vilka tillsammans utgör över hälften av de totala nationella rörelsekostnaderna.

Inom Naturvetenskap har Stockholms universitet under perioden haft en stark och stabil position bland de största forskningsutförarna. Universitetet nådde sin högsta andel 2021, och har därefter minskat något 2023. Trots nedgången behåller Stockholms universitet en betydande andel och ligger strax över Lunds universitet, som ökade sin andel under samma period.

Stockholms universitet har en stabil andel av de nationella FoU-rörelsekostnaderna inom Samhällsvetenskap, omkring 15 procent under hela perioden 2013–2023. Andelen ligger något under Göteborgs universitet men över Uppsala universitet och Lunds universitet och visar en fortsatt stark position och jämn utveckling inom det samhällsvetenskapliga forskningsområdet.

Stockholms universitets andel av de nationella FoU-rörelsekostnaderna inom Humaniora och konst har minskat något mellan 2013 och 2023, från cirka 19 till omkring 15 procent. Detta

innebär att universitetet placeras efter Uppsala universitet, Lunds universitet och Göteborgs universitet, som ökat sina andelar under perioden. Skillnaderna mot Göteborgs universitet, som har både en humanistisk och en konstnärlig fakultet, är dock små.

Sammanfattningsvis har Stockholms universitet behållit en stabil eller ledande andel inom Naturvetenskap och Samhällsvetenskap, men förlorat andelar inom Humaniora och konst, där andra lärosäten har ökat sina andelar. Det är samtidigt värt att notera att Naturvetenskap är det ekonomiskt sett största forskningsämnesområdet (11,5 miljarder SEK år 2023) jämfört med Samhällsvetenskap (7,2 miljarder SEK år 2023) och Humaniora och konst (2,9 miljarder SEK år 2023). Detta medför att även relativt små förändringar får större utslag i de två senare figurerna vilket gör variationerna i data större.

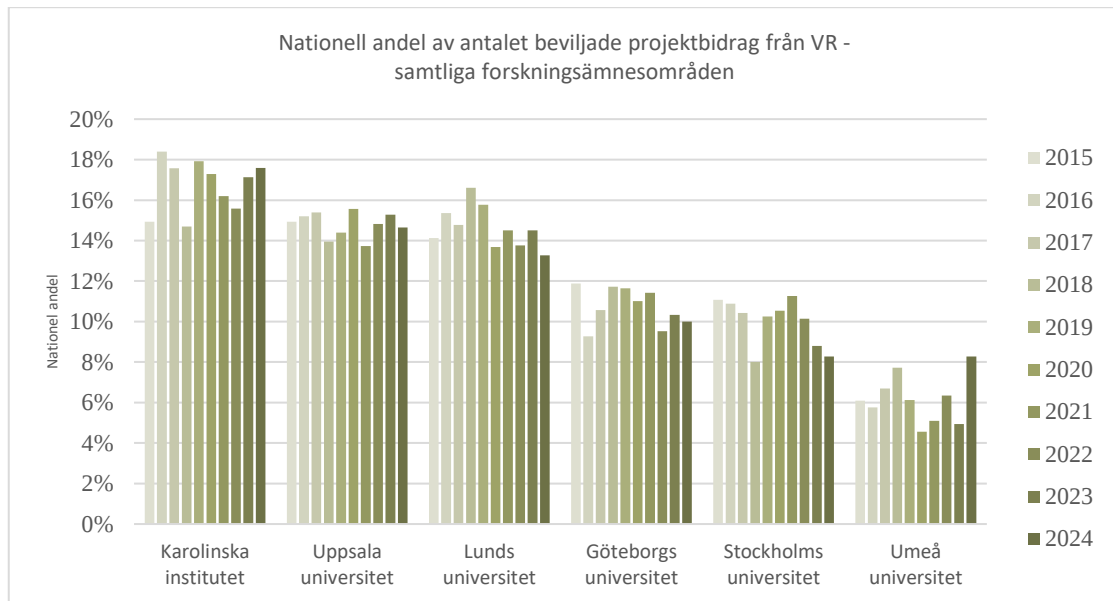
2.2 Vetenskapsrådets fria projektbidrag

Vetenskapsrådets fria projektbidrag, dvs. de bidrag som har inriktning mot något av Vetenskapsrådets ämnesråd, råd och kommittéer, är rådets största bidragsform.⁵ Det fria projektbidraget är den bidragsform som omfattar flest ansökningar och mest medel hos Vetenskapsrådet. Under 2024 inkom 3 706 ansökningar om fria projektbidrag. Av dessa beviljades 580 ansökningar med totalt 2,6 miljarder kronor. Bidragen beviljas i konkurrens efter en gedigen sakkunniggranskning där vetenskaplig kvalitet är den huvudsakliga bedömningsgrunden. Denna typ av projektbidrag beviljas för fria forskarinitierade projekt och utgör ett viktigt verktyg för att forskare på ett oberoende vis ska kunna realisera sina idéer.

I Figur 5–Figur 8 visas Stockholms universitets andel av det totala antalet beviljade fria projektbidrag från Vetenskapsrådet per år och forskningsämnesområde, enligt SCB-standard, för perioden 2015–2024. Stockholms universitets andelar jämförs med andelarna för de andra största bidragsmottagarna. Data har inhämtats från Vetenskapsrådet.⁶

⁵ Denna form av projektbidrag benämndes tidigare "projektbidrag fritt" i Vetenskapsrådets data. Sedan 2024 kategoriseras dessa bidrag som projektbidrag med tematisk inriktning mot något av Vetenskapsrådets ämnesråd, råd och kommittéer dvs.: Naturvetenskap och teknik, Humaniora och samhällsvetenskap, Medicin och hälsa, Utbildningsvetenskap, Konstnärlig forskning, Utvecklingsforskning (som är avvecklad).

⁶ <https://www.vr.se/analys/svensk-forskning-i-siffror/vetenskapsradets-forskningsfinansiering-i-siffror.html>

Figur 5. Andelar av det totala antalet projektbidrag beviljade av VR per medelsförvaltare under perioden 2015–2024. Varje bidrag har en medelsförvaltare. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på nationell andel 2024. Det sammanlagda beloppet av beviljade fria projektbidrag från VR har ökat från 2,2 miljarder SEK 2015 till 2,6 miljarder SEK 2024. Vid Stockholms universitet har den totala summan av beviljade fria projektbidrag minskat från 236 milj. SEK 2015 till 212 milj. SEK 2024.

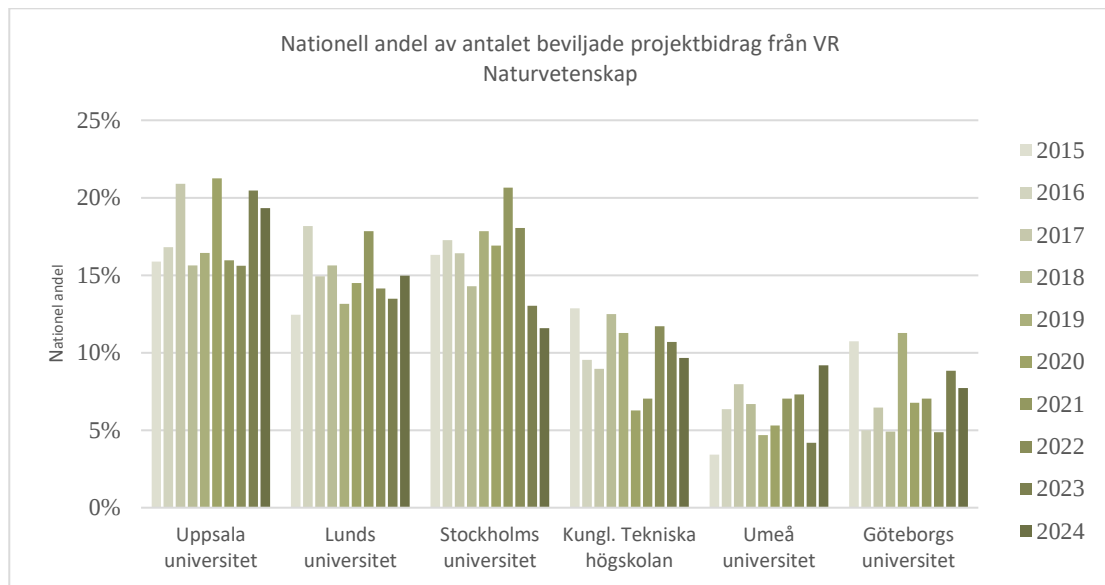
Figur 5 kan jämföras med Figur 1, två indikatorer som är beroende av varandra då ett ökat antal beviljade bidrag även leder till ökade rörelsekostnader. År 2023 stod Stockholms universitet för cirka 7,5 procent av högskolesektorns rörelsekostnader för FoU (Figur 1), medan universitetet beviljades 8,8 procent av Vetenskapsrådets fria projektbidrag inom alla forskningsämnesområden (Figur 5). Att andelen beviljade bidrag är något större kan förklaras med att en mycket stor del av Vetenskapsrådets projektbidrag går till de breda etablerade universiteten, medan rörelsekostnaderna har större spridning över hela högskolesektorn.

Figur 5 visar att Stockholms universitets andel av beviljade projektbidrag har varierat mellan 8,0 procent och 11,3 procent under perioden 2015–2024, med en nedgång mot slutet av perioden till 8,3 procent år 2024. Även Uppsala universitet och Lunds universitet har tappat andelar det senaste året. Under samma period har Karolinska institutet uppvisat en stabil eller ökande trend. Sammanfattningsvis visar tabellen att Stockholms universitet har en stabil men möjligen något försvagad position i förhållande till andra stora mottagare av Vetenskapsrådets fria projektbidrag.

Samtidigt är det naturligt med årliga variationer i antalet beviljade projekt, och sådana fluktuationer behöver inte innebära långsiktiga förändringar i universitetets forskningskapacitet. Vidare kan skillnaderna mellan lärosätena i figuren delvis förklaras av att Stockholms universitet saknar både teknisk och medicinsk fakultet, till skillnad från Karolinska institutet, Uppsala universitet, Lunds universitet och Göteborgs universitet (där

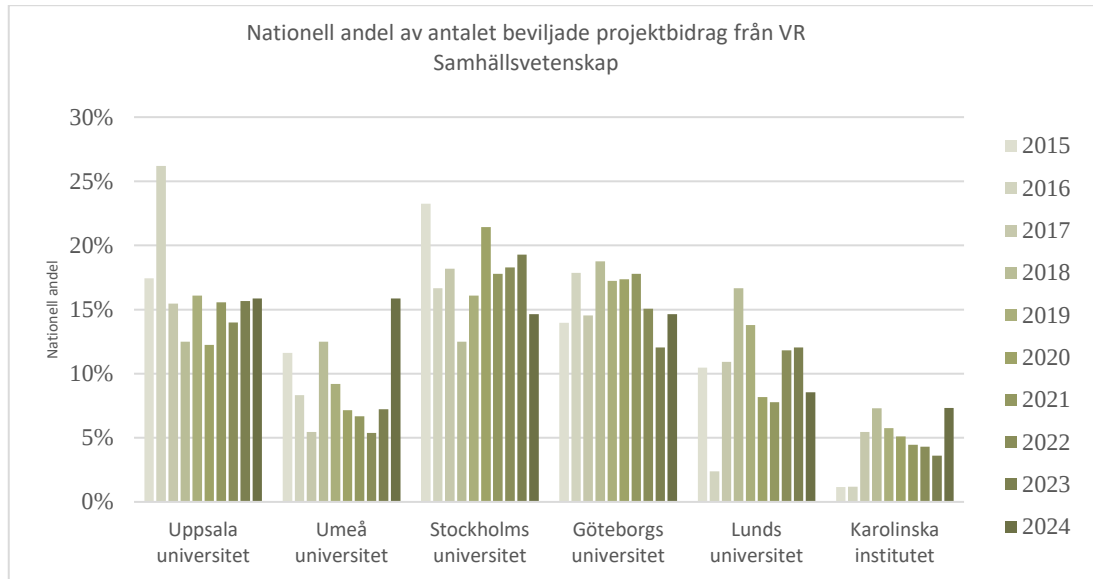
Karolinska institutet har endast medicinsk fakultet och Göteborgs universitet saknar teknisk fakultet). Vetenskapsrådet beviljar generellt ett större antal projekt inom naturvetenskap och teknik än inom humaniora och samhällsvetenskap, vilket påverkar fördelningen av projektbidrag mellan lärosätena. Utvecklingen är väntad mot bakgrund av regeringens prioriteringar av STEM-områden.⁷

2.2.1 Vetenskapsrådets fria projektbidrag – per forskningsämnesområde

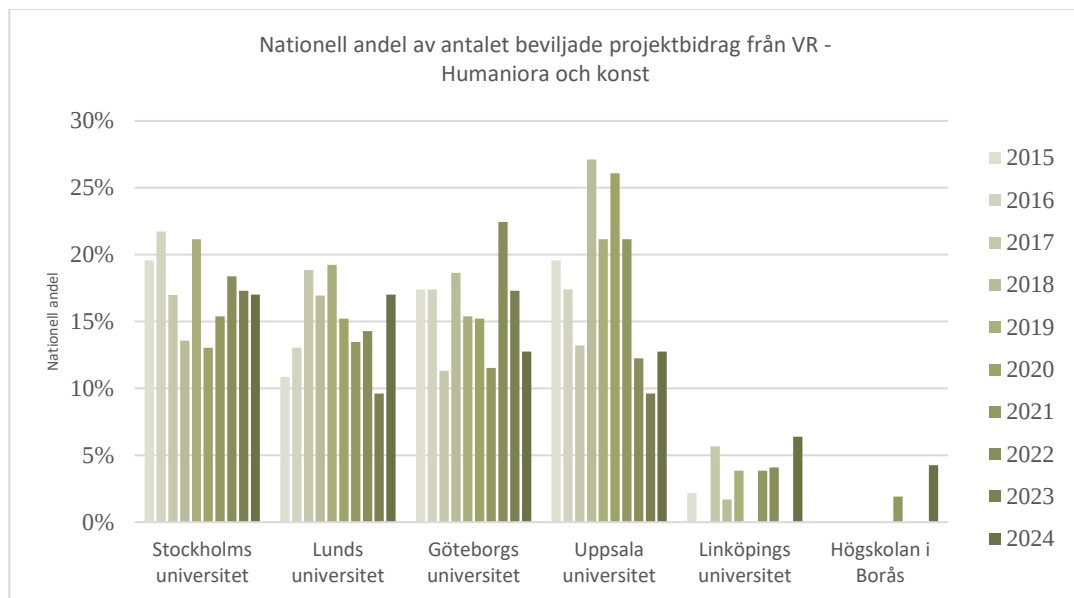

Figur 6. Andelar av det totala antalet fria projektbidrag inom forskningsämnesområdet Naturvetenskap beviljade av VR per medelsförvaltare under perioden 2015–2024. Varje bidrag har en medelsförvaltare. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på nationell andel 2024. Det sammanlagda beloppet av beviljade fria projektbidrag från VR inom Naturvetenskap har ökat från 755 miljoner SEK 2015 till 863 miljoner SEK 2024.

⁷ STEM står för Science, Technology, Engineering, och Mathematics, vilket på svenska motsvarar naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

Figur 7. Andelar av det totala antalet fria projektbidrag inom forskningsämnesområdet Samhällsvetenskap beviljade av VR per medelsförvaltare under perioden 2015–2024. Varje bidrag har en medelsförvaltare. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på nationell andel 2024. Det sammanlagda beloppet av beviljade fria projektbidrag från VR inom samhällsvetenskap har ökat från 384 miljoner SEK 2015 till 428 miljoner SEK 2024.

Figur 8. Andelar av det totala antalet fria projektbidrag inom forskningsämnesområdet Humaniora och konst beviljade av VR per medelsförvaltare under perioden 2015–2024. Varje bidrag har en medelsförvaltare. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på nationell andel 2024. Det sammanlagda beloppet av beviljade fria projektbidrag från VR inom Humaniora och konst har ökat från 159 miljoner SEK 2015 till 212 miljoner SEK 2024.

Siffrorna i Figur 6–Figur 8 varierar mer från år till år jämfört med de i Figur 5. Detta p.g.a. ett mindre statistiskt underlag. En genomgång av Stockholms universitets andel av beviljade fria projektbidrag från Vetenskapsrådet inom de tre forskningsämnesområdena Naturvetenskap, Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst visar att universitetet har en stabil position som en av landets mest frekventa mottagare av fria projektbidrag inom samtliga forskningsämnesområden under perioden 2015–2024.

Inom forskningsämnesområdet Naturvetenskap har Stockholms universitets andel av Vetenskapsrådets beviljade projektbidrag varierat under perioden 2015–2024, med en skillnad på 9,1 procentenheter mellan högsta och lägsta värde. Den högsta andelen noterades 2021 med 20,7 procent, medan andelen 2024 uppgick till 11,6 procent, dvs. den lägsta andelen under perioden. Trots dessa variationer har Stockholms universitet över tid haft en etablerad position bland de största mottagarna nationellt av naturvetenskapliga projektbidrag.

Inom Samhällsvetenskap har Stockholms universitet haft en stark och framträdande position i Vetenskapsrådets projektbidrag under hela perioden 2015–2024. Universitetets andel har dock varierat något mellan åren, med en topp på 23,3 procent år 2015 och ytterligare en hög nivå på 21,4 procent år 2020. Under senare år har andelen minskat och uppgick 2024 till 14,6 procent, vilket markerar en nedgång jämfört med tidigare höga nivåer. Som framgår av diagrammet förekommer också liknande fluktuationer vid andra stora universitet, särskilt Uppsala universitet och Göteborgs universitet.

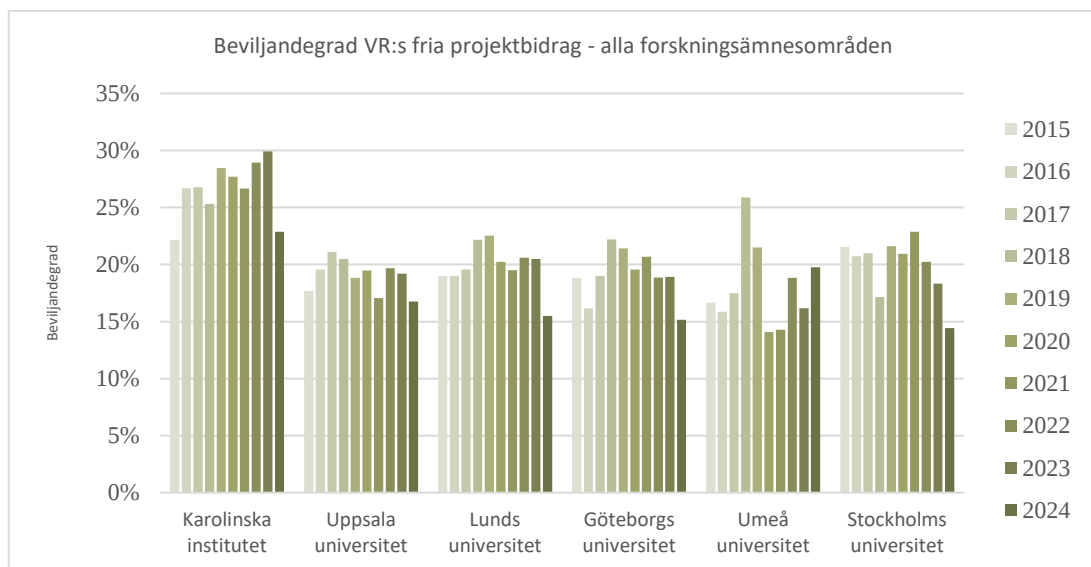
Även inom forskningsämnesområdet Humaniora och konst har Stockholms universitet haft en betydande andel av Vetenskapsrådets beviljade projektbidrag under perioden 2015–2024. Andelen har varierat mellan 13,0 och 21,7 procent, med en nivå på 17,0 procent år 2024. Det är den högsta andelen inom sektorn och visar på en fortsatt stark position. Göteborgs universitet och Uppsala universitet har under vissa år haft något högre andelar, särskilt Uppsala som nådde en topp på 27,1 procent år 2018. Stockholms universitets andel har dock varit relativt stabil och konsekvent hög över tid, vilket är anmärkningsvärt med tanke på att universitetet – till skillnad från Göteborgs universitet, som placerar sig näst efter – saknar en konstnärlig fakultet.

Sammantaget visar data från Vetenskapsrådet att Stockholms universitet har en stark ställning inom alla forskningsämnesområden när det gäller andelen beviljade fria projektbidrag. Inom Humaniora och konst var Stockholms universitet den mest frekventa mottagaren av bidrag 2024, och inom Naturvetenskap och Samhällsvetenskap den tredje mest frekventa mottagaren. Inom Naturvetenskap har universitetet haft flera starka år, men uppvisar en nedgång i andelarna mot slutet av perioden.

2.3 Beviljandegrad för ansökningar till Vetenskapsrådets fria projektbidrag

Att tilldelas en stor andel av Vetenskapsrådets beviljade fria projektbidrag är en kvalitetsindikator. En annan kvalitetsindikator är beviljandegraden för de inskickade ansökningarna, eftersom den ger en bild av lärosätets resurseffektivitet och kvalitet i ansökningsarbetet. En hög beviljandegrad kan indikera att lärosätet använder sina resurser väl och lyckas ta fram konkurrenskraftiga och väl genomarbetade ansökningar. Samtidigt kräver indikatorn medvetenhet om att beviljandegraden kan sjunka när det totala antalet ansökningar nationellt ökar, liksom när universitetet strategiskt uppmuntrar fler forskare att söka externa medel – faktorer som inte nödvändigtvis speglar en minskad kvalitet i ansökningarna.

Beviljandegraden för Stockholms universitet rörande Vetenskapsrådets fria projektbidrag visas i Figur 9–Figur 12, uppdelat på år och forskningsämnesområde. Data har inhämtats från Vetenskapsrådet.⁸ År 2024 inkom totalt fler ansökningar jämfört med tidigare år. Den nationella beviljandegraden var lägre, vilket dels berodde på ett ökat antal ansökningar, dels på att Ämnesrådet för naturvetenskap och teknik samt Ämnesrådet för medicin och hälsa höjde schablonbeloppen per beviljat projekt för att ge bättre förutsättningar för projekt av högsta kvalitet.⁹

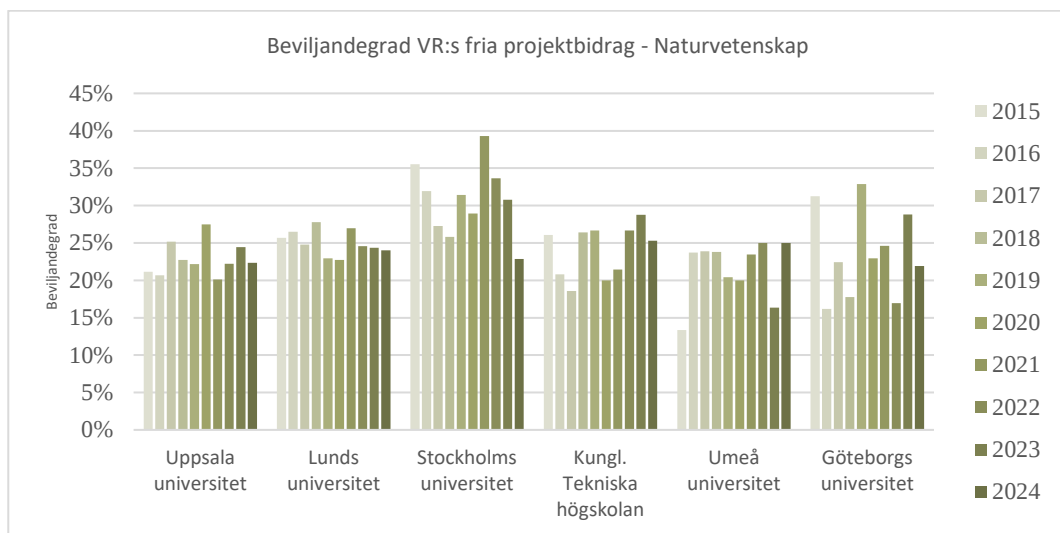
Figur 9. Beviljandegrad för ansökningar till VR:s fria projektbidrag. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på antalet beviljade projektbidrag 2024. Det totala antalet inkomna ansökningar till VR:s fria projektbidrag har ökat från 3 584 stycken 2015 till 3 706 stycken 2024. Nationellt snitt rörande beviljandegrad var 16 % för 2024. År 2024 beviljades 48 st. av 333 st. ansökningar från Stockholms universitet.

⁸ <https://www.vr.se/analys/svensk-forskning-i-siffror/vetenskapsradets-forskningsfinansiering-i-siffror.html>

⁹ Se prop. 2025/26:1 Utgiftsområde 16, s. 223.

Figur 9 visar att Stockholms universitets beviljandegrad för fria projektbidrag från Vetenskapsrådet har varierat under perioden 2015–2024, med en topp på 22,9 procent år 2021 och den lägsta andelen på 14,4 procent år 2024, vilket ligger något under det nationella snittet på 16 procent. Trots nedgången 2024 ligger universitetets beviljandegrad fortsatt i nivå med andra stora mottagare, såsom Göteborgs universitet (15,4 procent) och Lunds universitet (15,5 procent). Resultaten visar att Stockholms universitet behåller en konkurrenskraftig position även i ett läge med ökande antal ansökningar nationellt. Detta är positivt med tanke på att den nationella beviljandegraden för projektbidrag inom Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst är ungefär hälften av densamma för ämnesområdena Teknik samt Medicin och hälsovetenskap.

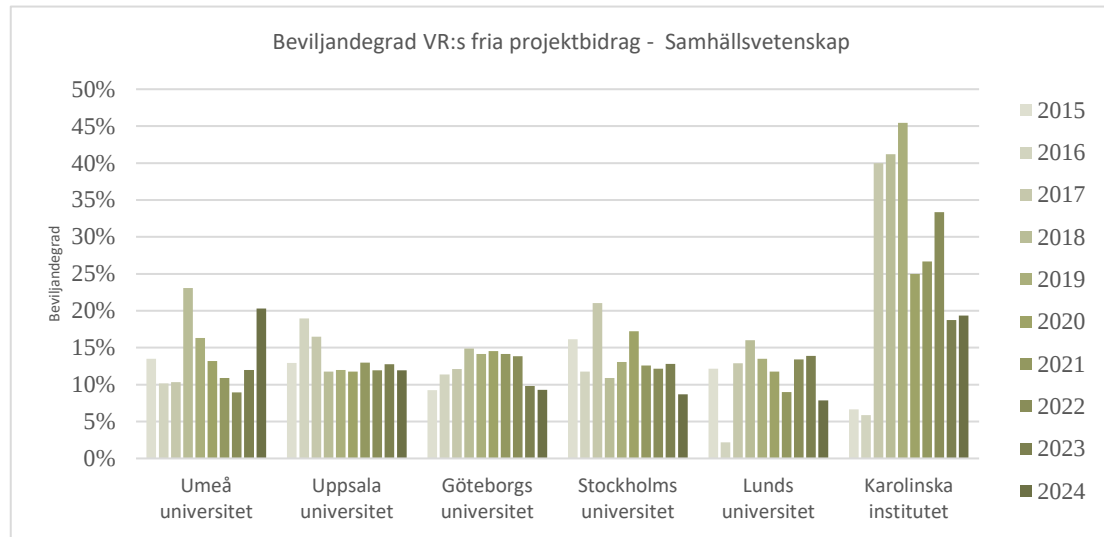
2.3.1 Beviljandegrad för ansökningar till Vetenskapsrådets fria projektbidrag – per forskningsämnesområde

Figur 10. Beviljandegrad för ansökningar till VR:s projektbidrag inom forskningsämnesområdet Naturvetenskap. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på antal beviljade projektbidrag 2024. Det totala antalet inkomna ansökningar till VR:s fria projektbidrag inom Naturvetenskap har minskat från 998 stycken 2015 till 988 stycken 2024. Nationellt snitt rörande beviljandegrad inom Naturvetenskap var 21 % för 2024. År 2024 beviljades 24 st. av 105 st. ansökningar inom området från Stockholms universitet.

Tabell 1: Beviljandegrader och ansökningsvolym, SU och nationellt: Naturvetenskap

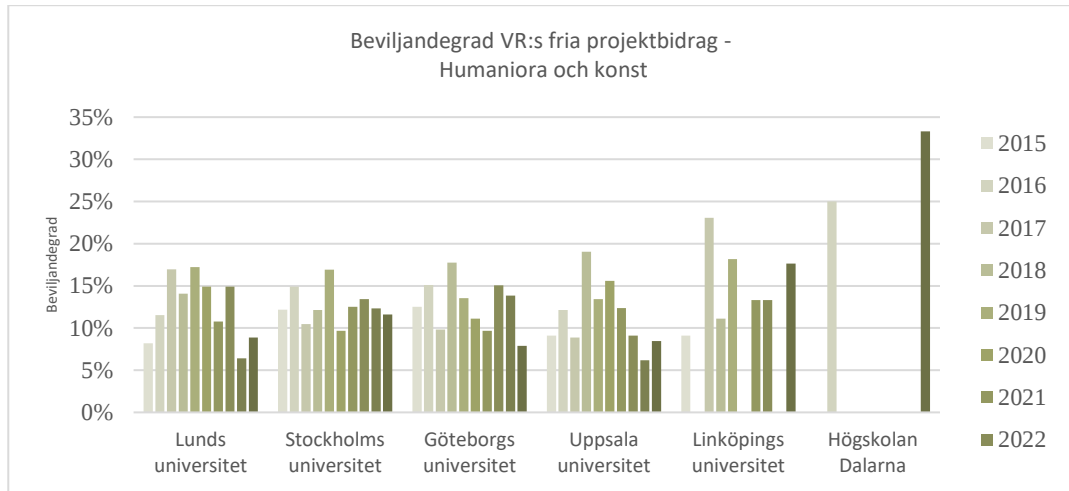
År	Beviljade SU	Ansökningar SU	Beviljandegrad SU	Beviljade nationellt	Ansökningar nationellt	Nationell beviljandegrad
2020	35	121	28,9%	207	898	23,1%
2021	44	112	39,3%	213	908	23,5%
2022	37	110	33,6%	205	878	23,3%
2023	28	91	30,8%	215	907	23,7%
2024	24	105	22,9%	207	988	21,0%

Figur 11. Beviljandegrad för ansökningar till VR:s fria projektbidrag inom forskningsämnesområdet Samhällsvetenskap. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på antal beviljade fria projektbidrag 2024. Det totala antalet inkomna ansökningar till VR:s fria projektbidrag inom Samhällsvetenskap har ökat från 883 stycken 2015 till 932 stycken 2024. Nationellt snitt rörande beviljandegrad inom Samhällsvetenskap var 9 % för 2024. År 2024 beviljades 12 st. av 138 st. ansökningar inom området från Stockholms universitet.

Tabell 2: Beviljandegrader och ansökningsvolym, SU och nationellt: Samhällsvetenskap

År	Beviljade SU	Ansökningar SU	Beviljandegrad SU	Beviljade nationellt	Ansökningar nationellt	Nationell beviljandegrad
2020	21	122	17,2%	98	775	13%
2021	16	127	12,6%	90	820	11%
2022	17	140	12,1%	93	807	12%
2023	16	125	12,8%	83	780	11%
2024	12	138	8,7%	82	932	9%

Figur 12. Beviljandegrad för ansökningar till VR:s fria projektbidrag inom forskningsämnesområdet Humaniora och konst. Stockholms universitet jämförs med de övriga fem mest frekventa bidragsmottagarna. Data är sorterat på antal beviljade fria projektbidrag 2024. Det totala antalet inkomna ansökningar till VR:s fria projektbidrag inom Humaniora och konst har ökat från 466 stycken 2015 till 500 stycken 2024. Nationellt snitt rörande beviljandegrad inom Humaniora och konst var 9 % för 2024. År 2024 beviljades 8 st. av 69 st. ansökningar inom området från Stockholms universitet.

Tabell 3: Beviljandegrader och ansökningsvolymer, SU och nationellt: Humaniora och konst

År	Beviljade SU	Ansökningar SU	Beviljandegrad SU	Beviljade nationellt	Ansökningar nationellt	Nationell beviljandegrad
2020	6	62	9,7%	46	411	11,2%
2021	8	64	12,5%	52	482	10,8%
2022	9	67	13,4%	49	418	11,7%
2023	9	73	12,3%	52	479	10,9%
2024	8	69	11,6%	47	500	9,4%

Inom Naturvetenskap har Stockholms universitet haft en beviljandegrad för Vetenskapsrådets fria projektbidrag som under flera år legat över det nationella genomsnittet. Under perioden 2020–2024 varierade andelen mellan 22,9 och 39,3 procent, med den högsta nivån år 2021. De senaste två åren har beviljandegraden minskat, från 30,8 procent år 2023 till 22,9 procent år 2024, vilket motsvarar den nationella nivån (21,0 procent). Antalet inkomna ansökningar till Vetenskapsrådets fria projektbidrag inom Naturvetenskap ökade samtidigt från 907 år 2023 till 988 år 2024, vilket motsvarar en ökning med cirka 9 procent. I ett läge där det totala antalet beviljade projekt inte ökar i samma omfattning innebär detta ett lägre beviljandetrymme per ansökan. Den minskade beviljandegraden vid Stockholms universitet 2024 kan därmed delvis förklaras av det ökade nationella söktrycket.

Inom Samhällsvetenskap har Stockholms universitets beviljandegrad för Vetenskapsrådets fria projektbidrag varierat under perioden 2020–2024, från 17,2 procent år 2020 till 8,7 procent år 2024. Den senare nivån ligger i princip i paritet med det nationella genomsnittet (8,8 procent). Beviljandegraden för Stockholms universitet motsvarar också nivån vid andra stora lärosäten, såsom Lunds universitet och Göteborgs universitet. Antalet beviljade projekt nationellt har under perioden legat på ungefär samma nivå, medan antalet inkomna ansökningar ökade tydligt mellan 2023 och 2024 (från 780 till 932 ansökningar). Det ökade söktrycket, utan motsvarande ökning i antalet beviljade projekt, är en trolig förklaring till den minskade beviljandegraden både nationellt och vid Stockholms universitet.

Inom Humaniora och konst har Stockholms universitet haft en relativt stabil beviljandegrad för Vetenskapsrådets fria projektbidrag under perioden 2020–2024, med värden mellan 9,7 och 13,4 procent. År 2024 uppgick beviljandegraden till 11,6 procent, vilket ligger över det nationella genomsnittet för området (9,4 procent). Även tidigare år har universitetet legat något över den nationella nivån. Andra lärosäten, såsom Göteborgs universitet och Lunds universitet, uppvisar liknande variationer mellan åren. Antalet inkomna ansökningar nationellt ökade från 479 år 2023 till 500 år 2024, medan antalet beviljade projekt minskade något, vilket bidrar till att förklara den lägre beviljandegraden nationellt.

Något som återspeglas i Figur 10–Figur 12 är att beviljandegraderna varierar mellan olika forskningsämnesområden. Generellt ligger Stockholms universitet i nivå med flera av de andra stora bidragsmottagarna inom varje ämnesområde. De nationella beviljandegraderna inom Samhällsvetenskap och Humaniora och konst är, som ovan visats, runt 9–12 procent, vilket är betydligt lägre än inom ämnesområden som Medicin och hälsovetenskap samt Teknik. Men även för dessa områden har beviljandegraderna nationellt minskat mellan 2023 och 2024, från 25 till knappt 20 procent inom Medicin och hälsovetenskap och från 22 till cirka 17 procent inom Teknik. Beviljandegraderna för Stockholms universitet i Figur 9 bör ses som positiva, med tanke på den stora omfattningen av forskning som bedrivs inom samhällsvetenskap och humaniora. Att fackinriktade lärosäten inom medicin eller teknik har en högre generell beviljandegrad är väntat givet hur finansieringssystemet ser ut.

Sett över en längre period uppvisar Stockholms universitet en stabil och i flera fall stark position i Vetenskapsrådets fria projektbidrag inom Naturvetenskap, Samhällsvetenskap samt Humaniora och konst. När det gäller dessa forskningsämnesområden så uppvisar Stockholms universitet en genomsnittlig beviljandegrad under de senaste fem åren på 19 procent, att jämföras med den nationella siffran för dessa områden på 16 procent.

Inom Naturvetenskap har universitetet under större delen av den senaste tioårsperioden legat över det nationella genomsnittet, med särskilt höga beviljandegrader mellan 2020 och 2022. Inom Samhällsvetenskap har beviljandegraden historiskt legat något högre än det nationella snittet men visar en nedgång de senaste åren, i takt med ett ökande nationellt söktryck. Inom Humaniora och konst har resultaten varit relativt stabila och i linje med eller något över det nationella genomsnittet. Sammantaget visar utvecklingen att Stockholms universitet över tid behållit en konkurrenskraftig position inom alla tre områden, med variationer mellan åren som

i stor utsträckning följer nationella mönster. Det ska poängteras att beviljandegraden inte är samma sak som andelen högkvalitativa ansökningar då många avslagna ansökningar tilldelas ett högt betyg under utvärderingsprocessen. Däremot finns det ett starkt samband mellan beviljandegrad och betygsfördelning på ansökningarna.

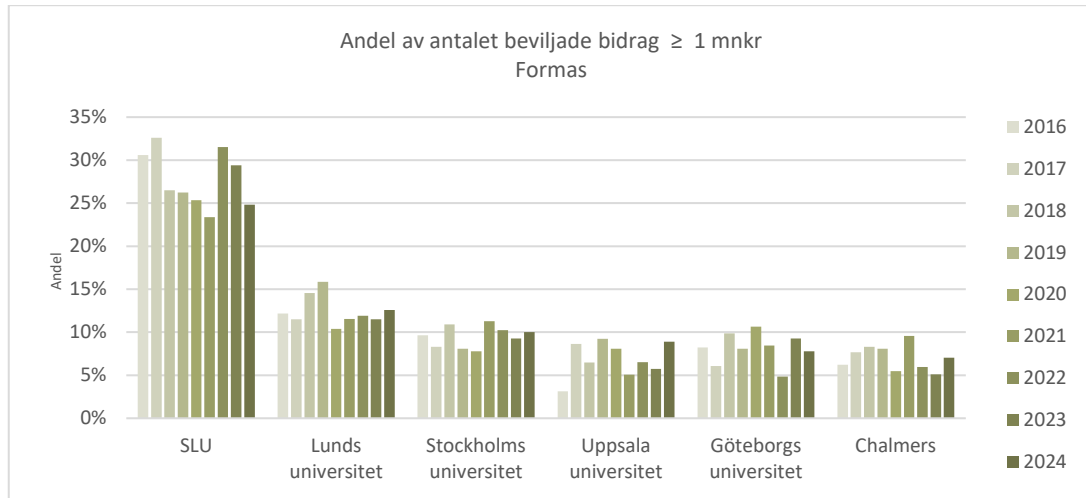
2.4 Beviljade externa medel från ytterligare finansiärer

För flertalet institutioner vid Stockholms universitet är inte Vetenskapsrådets fria projektbidrag den viktigaste eller den enda externa finansieringen av forskning. För att lyfta perspektivet till andra finansiärer och andra bidragsformer används den nationella projekt-databasen SweCRIS som innehåller beviljade externa projektmedel från ett flertal externa finansiärer. Utifrån SweCRIS beräknas Stockholms universitets andel av olika finansiärers beviljade bidrag nedan.¹⁰

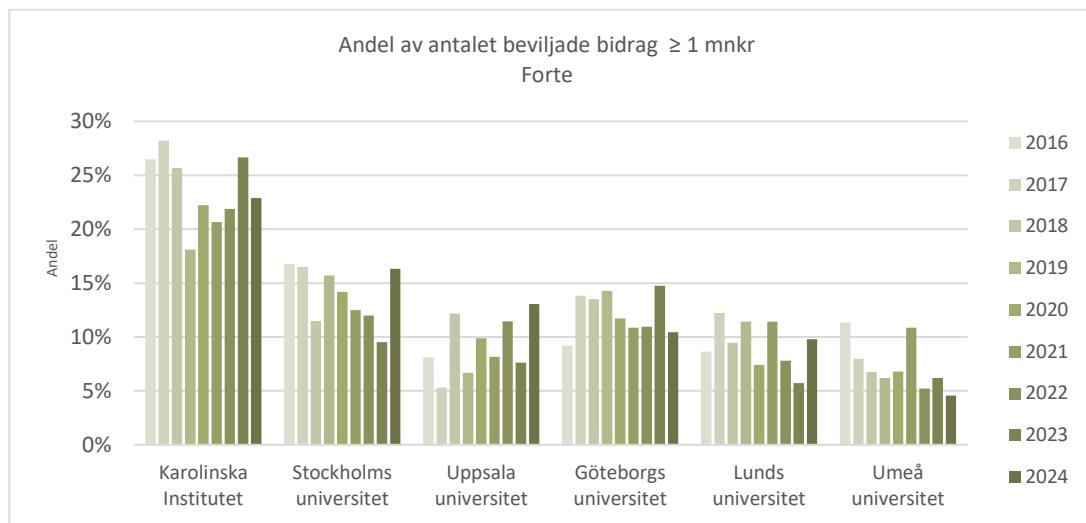
För att undvika att mindre konferens- eller resebidrag inkluderas beaktas endast bidrag med en totalbudget på minst en miljon kronor vid framtagandet av denna indikator. Det är värt att notera att flertalet av de beviljade bidragen som ingår i SweCRIS är samarbetsprojekt där medel vidareförmädlas av den medelsförvaltande organisationen till flera forskningsutförare. I databasen tillfaller dock hela det beviljade beloppet den primära medelsförvaltaren.

Storleken på bidrag i SweCRIS varierar kraftigt då databasen innehåller projekt-, program- och karriärsbidrag. Med anledning av detta används här andelen av antalet beviljade bidrag istället för andelen av de faktiskt beviljade medlen. De finansiärer som här undersöks närmare är Forskningsrådet för hållbar utveckling (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Stiftelsen för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning (Riksbankens Jubileumsfond) och Vetenskapsrådet.

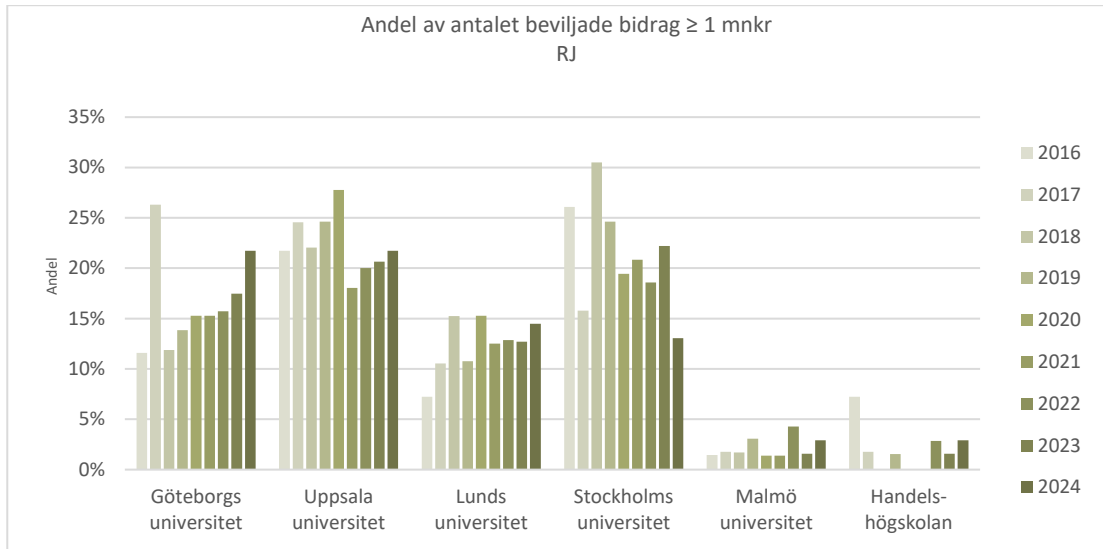
¹⁰ Data är hämtad från i SweCRIS: <https://www.vr.se/swecris/>

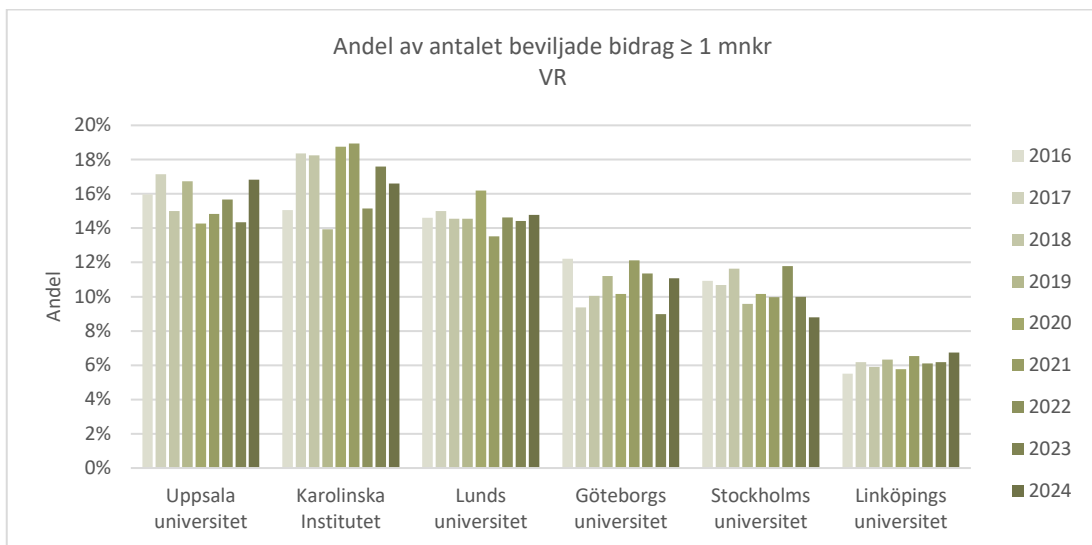
Figur 13. Andelen av antalet beviljade bidrag (≥ 1 mnkr) från Formas per koordinerande organisation under perioden 2016–2024. Samtliga bidragsformer är inräknade. Stockholms universitet jämförs med övriga fem lärosäten med flest antal beviljade bidrag. Sveriges lantbruksuniversitet är förkortat till SLU. Data är sorterat på nationell andel av antalet beviljade bidrag 2024. Under 2024 beviljade Formas medel om totalt drygt 1 460 miljoner kronor, vilket är 321 miljoner kronor mindre än 2023. Av totalt beviljade medel 2024 gick 71 % till universitet och högskolor.

Figur 14. Andelen av antalet beviljade bidrag (≥ 1 mnkr) från Forte per koordinerande organisation under perioden 2016–2024. Samtliga bidragsformer är inräknade. Stockholms universitet jämförs med övriga fem lärosäten med flest antal beviljade bidrag. Data är sorterat på nationell andel av antalet beviljade bidrag 2024. Av de 865 miljoner kronor som Forte utbetalade under 2024 gick 93 procent till universitet och högskolor.

Figur 15. Andelen av antalet beviljade bidrag (≥ 1 mnkr) från Riksbankens Jubileumsfond (RJ) per koordinerande organisation under perioden 2016–2024. Samtliga bidragsformer är inräknade. Stockholms universitet jämförs med övriga fem lärosäten med flest antal beviljade bidrag. Data är sorterat på nationell andel av antalet beviljade bidrag 2024. Under 2024 betalade RJ ut ca. 395 miljoner kronor i stöd till olika forskningsprojekt.

Figur 16. Andelen av antalet beviljade bidrag (>1 mnkr) från VR per koordinerande organisation under perioden 2016–2024. Samtliga bidragsformer är inräknade. Stockholms universitet jämförs med övriga fem lärosäten med flest antal beviljade bidrag. Data är sorterat på nationell andel av antalet beviljade bidrag 2024. År 2024 beviljade VR totalt knappt 4 839 miljoner kronor i stöd till universitet och högskolor för sammanlagt 1 013 projekt.

När det gäller Formas har Stockholms universitet haft en stabil närvaro bland de större mottagarna, med andelar runt 10 procent under senare år. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är den mest framträdande mottagaren av Formas-bidrag, vilket är väntat givet finansiärens profil mot miljö, hållbarhet och lantbruk. Formas uppger i sin årsredovisning för 2024 att de beviljade medlen minskade till följd av att den stora forskarinitierade utlysningen sköts upp till 2025.

För Forte visar utvecklingen att Stockholms universitet haft en stabil och stark position under perioden, med en toppnivå 2024. Det placerar universitetet bland de främsta mottagarna av Fortes bidrag, tillsammans med Karolinska institutet, som är den största mottagaren med omkring 20–25 procent av bidragen, vilket överensstämmer med lärosätets fokus på medicin och hälsa – områden som Forte prioriterar. Det är särskilt positivt att Stockholms universitet ligger på andra plats efter Karolinska institutet, med tanke på att universitetet saknar medicinsk fakultet, det vill säga före Göteborgs universitet, Lunds universitet och Uppsala universitet, där sådana finns.

Inom Riksbankens Jubileumsfond (RJ) har Stockholms universitet haft en framträdande och konsekvent position bland de lärosäten som beviljas flest större projektbidrag. År 2024 ses dock en nedgång i andelen av antalet beviljade projekt. Variationer mellan åren är tydliga och följer samma mönster som för andra breda universitet med stora forskningsvolymen inom humaniora och samhällsvetenskap.

För Vetenskapsrådet visar utvecklingen att Stockholms universitets andel av antalet beviljade bidrag (≥ 1 mnkr) har minskat något under de senaste åren. Efter en period med stabila nivåer kring 11–12 procent har andelen sjunkit något till omkring 9–10 procent 2024. Universitetet ligger därmed mer i linje med Göteborgs universitet än med Lunds universitet och Uppsala universitet, som fortsatt har något högre andelar. En möjlig förklaring till nedgången kan återigen vara den ökade nationella finansieringen av medicin, teknik och naturvetenskap. Trots nedgången har Stockholms universitet en stabil position bland de stora breda universiteten och en fortsatt betydande andel av Vetenskapsrådets större bidrag.

Enligt de siffror för 2025 som hittills publicerats har Stockholms universitet både flest beviljade bidrag och högst totalsumma beviljade medel från Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap samt från Utbildningsvetenskapliga kommittén vid Vetenskapsrådet. För Ämnesrådet för naturvetenskap och teknik ligger universitetet också mycket starkt — med 36 beviljade bidrag är universitetet näst störst, efter Uppsala universitet som fått 49. Universitetet är även näst störst när det gäller den totala beviljade medelsvolymen inom detta område. Dessa siffror tyder på en fortsatt hög anslagsaktivitet och konkurrenskraft.

Sammantaget visar utvecklingen att Stockholms universitet under perioden haft en stabil position hos de fyra stora externa forskningsfinansiärerna. Även om andelarna varierar mellan år och finansiär, är universitetet genomgående en av de största mottagarna av större bidrag i Sverige.

2.5 Wallenbergstiftelserna

Wallenbergstiftelserna universitetets näst största externa forskningsfinansiär (med 257 mnkr i externa intäkter under 2024), efter Vetenskapsrådet (596 mnkr) och följt av EU:s ramforskningsprogram (224 mnkr).¹¹ Projektanslag från Wallenbergstiftelserna är en stark indikation på vetenskaplig kvalitet; ansökningarna genomgår en universitetsintern gransknings- och urvalsprocess samt en gedigen granskning med externa, internationella experter.

2.5.1 Medel från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW) är den i särklass största av Wallenbergstiftelserna, den största privata forskningsfinansiären i Sverige och en av de största i Europa. KAW beviljar projekt som ”bedöms hålla högsta internationella klass och ha möjlighet att leda till framtida vetenskapliga genombrott”. Projektanslag från KAW är också bland de största som beviljas till enskilda lärare och forskare som huvudsökande (sedan 2019 års utlysning också med krav på en konstellation om minst en och högst fyra medsökande lärare/forskare, vilka bedöms tillsammans med huvudsökande). KAW beviljar huvudsakligen projektanslag inom medicin, teknik och naturvetenskap. Som tidigare nämnts saknar Stockholms universitet såväl medicinsk som teknisk fakultet, men universitetets lärare och forskare är som framgår av tabellen nedan ändå exceptionellt framgångsrika här.

Tabell 4: Av KAW beviljade ansökningar inom bidragsformen ”forskningsprojekt av hög vetenskaplig potential” per år och huvudsökandes hemvist. Belopp anges i tkr och inom parentes anges antalet beviljade projekt. Ingen utlysning av KAW-projekt har gjorts under 2025.

Lärosäte	2018	2019	2020	2022	2024	2018–2024
KI	104 200 (4)	134 500 (4)	142 500 (4)	135 300 (4)	192 000 (7)	708 500 (23)
SU	163 900 (5)	132 500 (4)	20 400 (1)	115 300 (4)	175 000 (6)	607 100 (20)
LU	55 800 (2)	95 000 (3)	68 900 (3)	120 900 (4)	87 000 (3)	427 600 (15)
UU	69 400 (3)	119 500 (4)	63 000 (2)	74 300 (2)	83 000 (3)	409 200 (14)
CTH	30 700 (1)	25 000 (1)	95 400 (3)	109 300 (4)	73 000 (3)	333 400 (12)
LiU	60 600 (2)	68 500 (2)	29 000 (1)	30 200 (1)	31 000 (1)	219 300 (7)
GU	36 700 (1)	37 000 (1)	34 700 (1)	30 200 (1)	66 000 (2)	204 600 (6)
KTH	61 200 (2)	0	0	52 300 (2)	80 000 (3)	193 500 (7)
UmU	30 000 (1)	0	58 500 (2)	0	24 000 (1)	112 500 (4)
SLU	27 500 (1)	28 000 (1)	0	32 200 (1)	0	87 700 (3)
NRM	0	0	28 600 (1)	0	24 000 (1)	52 600 (2)
Totalt	640 000 (22)	640 000 (20)	541 000 (18)	700 000 (23)	835 000 (30)	3 356 000 (113)

Not: Tabellen är sorterad efter totalt beviljat belopp de senaste fem åren.

Under pandemiåret 2021 ställdes utlysningen av projektbidrag in till följd av den globala ekonomiska nedgång som då prognosticerades. Därefter har utlysningar gjorts vartannat år, och från och med 2024 års utlysning har ett tak införts för hur många ansökningar som får

¹¹ Källa: universitetets ekonomisystem, Raindance.

skickas in från respektive lärosäte, baserat på utfall vid tidigare utlysningar. Stockholms universitet tillhör som framgår av Tabell 4 ovan det översta skiktet och får i likhet med Karolinska institutet, Uppsala universitet och Lunds universitet, skicka in 15 ansökningar. Dessutom är Stockholms universitet en del i KAW:s storsatsning från och med år 2021 om 2,7 miljarder kronor på forskning om hållbara material inom Wallenberg Initiative Material Science for Sustainability (WISE).

2.5.2 Wallenberg Academy Fellows

Antalet erhållna Wallenberg Academy Fellows-anslag (WAF) är en indikator som möjliggör nationell jämförelse inom alla ämnesområden vad avser unga forskartalanger, både sådana som redan är verksamma vid det egna lärosätet, och förmågan att internationellt rekrytera unga excellenta forskare.

Wallenberg Academy Fellows-programmet har en utvecklande dimension avseende jämställdhet och internationalisering då finansiären ställer krav på sammansättningen av lärosätenas kandidater vad gäller underrepresenterat kön (minst 40 procent av de nominerade) och andelen utlandsrekryterade (en internationell kandidat för varje intern nominering). KAW och vetenskapsakademierna organiserar dessutom mentorsprogram för Fellows, vilket bidrar till karriärutveckling av framtida forskningsledare.

Tabell 5: Antal beviljade Wallenberg Academy Fellows för Stockholms universitet vid de fem senaste utlysningarna (antal verksamma inom parentes).

	2016	2017	2019	2021	2023	2025
Humanvetenskap	1	1	1	1	2 (1)	1 (1)
Naturvetenskap	4	6	3	4	6	1 (1)
SU totalt	5	7	4	5	8 (7)	2 (2)
Alla lärosäten	29	24	29	27	31	27

Den senaste utlysningssomgången där beslut hunnit fattas var 2023 (sedan 2017 utlyses programmet bara vartannat år). Då utnämndes åtta nya Wallenberg Academy Fellows vid Stockholms universitet; en av dem tackade dock nej då hon accepterat en annan tjänst utomlands. Stockholms universitet har följaktligen varit mycket framgångsrikt inom programmet och fick tack vare detta i 2025 års utlysning nominera fler kandidater än tidigare: sexton stycken istället för tolv. Bara tre andra lärosäten i landet (Uppsala universitet, Lunds universitet och Karolinska institutet) har fått nominera lika många. Med totalt 46 beviljade Wallenberg Academy Fellows sedan starten 2012 är Stockholms universitet det mest framgångsrika lärosätet inom programmet hittills.

Efter en första femårsperiod som Fellow finns möjlighet att åternomineras för en förlängning om ytterligare fem år (liknar ERC Consolidator Grant, se avsnittet nedan). KAW har utöver Fellows-programmet även excellensbidrag i form av Wallenberg Scholars (liknar ERC Advanced Grant, se avsnittet nedan) där det också finns möjlighet att ansöka om förlängning.

Vid Stockholms universitet beviljades i den senaste utlysningen 2024 samtliga som sökt sådan förlängning (fem stycken).

Efter 2025 års utlysning av Wallenberg Academy Fellows pausas programmet nu tills vidare samtidigt som stiftelserna gör en utvärdering. Det innebär att en ny indikator behövs som kan ersätta WAF. Närmast till hands ligger här Vetenskapsrådets nya satsning *Strategisk rekrytering av biträdande lektorer* som implementeras på uppdrag av regeringen¹², och som på många sätt liknar Wallenberg Academy Fellows. Det handlar om femåriga karriärstöd om tre miljoner kronor per år till enskilda juniora forskare som nomineras av lärosätena, där hälften av kandidaterna ska rekryteras internationellt och 40 procent ska vara av underrepresenterat kön. Precis som när det gäller WAF kommer det också finnas möjlighet att söka förlängning för ytterligare fem år efter avslutad bidragsperiod. Utlysningarna kommer att göras två gånger per år under 2026 och 2027, och antalet nomineringar som får göras av varje lärosäte är begränsat och baserat på deras storlek och forskningsintäkter. För Stockholms universitet rör det sig om sex nomineringar per utlysning.

Som nämnts i inledningen planerar regeringen att från och med 2028 koppla en ny indikator för anslagen till forskning och forskarutbildning till lärosätenas arbete med strategisk rekrytering och karriärvägar. I detta kommer de lärosäten som beviljas bidrag inom dessa utlysningar att premieras. Det finns därför goda skäl för Stockholms universitet att redan från 2026 använda Vetenskapsrådets *Strategisk rekrytering av biträdande lektorer* som en forskningsindikator i denna rapport.

2.5.3 Medel från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse samt Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond

Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse (MMW) och Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond (MAW) stödjer projekt inom samhällsvetenskap respektive humaniora. Bidragen är konkurrensutsatta och fördelas efter intern prioritering vid lärosätena innan ansökningarna lämnas in till stiftelserna. Utlysningar av projektmedel görs varje år, och inom dessa har det under den senaste femårsperioden delats ut drygt 750 miljoner kronor till svenska lärosäten och forskningsinstitut. Stockholms universitet har, som framgår av Tabell 6 nedan, varit det i särklass mest framgångsrika lärosätet, både hos MMW och MAW sammantaget och hos stiftelserna var för sig.

¹² Se *Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta* (prop. 2024/25:60).

Tabell 6: Av MMW beviljat i de årliga utlysningarna, samt huvudsökandes hemvist. Belopp anges i tkr och inom parentes anges antalet beviljade projekt. Tabellen är sorterad efter totalt beviljat belopp de senaste fem åren.

Lärosäte*	2020	2021	2022	2023	2024	2020–2024
SU	18 000 (3)	11 200 (2)	18 200 (3)	52 200 (5)	-	99 600 (13)
LiU	-	18 600 (1)	18 400 (3)	19 400 (2)	19 000 (2)	75 400 (8)
HHS	6 000 (1)	23 500 (3)	16 000 (3)	15 000 (1)	13 000 (2)	73 500 (10)
LU	13 500 (2)	25 500 (4)	-	12 900 (2)	-	51 900 (8)
UU	13 000 (2)	6 000 (1)	9 100 (1)	7 800 (1)	12 000 (2)	47 900 (7)
IFN	25 000 (1)	-	-	-	15 000 (1)	40 000 (2)
GU	-	11 600 (2)	-	-	13 200 (2)	24 800 (4)
KTH	12 000 (2)	6 000 (1)	-	5 900 (1)	-	23 900 (4)
UmU	12 000 (2)	6 000 (1)	-	-	-	18 000 (3)
KI	13 000 (2)	-	-	-	-	13 000 (2)
Övriga	5 000 (1)	-	10 200 (2)	5 000 (1)	19 000 (3)	39 200 (7)
Summa	117 500 (16)	108 400 (15)	71 900 (12)	118 200 (13)	91 200 (12)	507 200 (68)
Andra organisationer**	14 000 (2)	6 000 (1)	-	6 000 (1)	29 753 (4)	55 753 (8)
Totalt beviljat	131 500 (18)	114 400 (16)	71 900 (12)	124 200 (14)	120 953 (16)	562 953 (76)

Källa: Tabellen bygger på data publicerad på stiftelsernas hemsidor.

*Avser lärosäten och forskningsinstitut.

**Avser andra organisationer än lärosäten och forskningsinstitut, och bidragen gäller i regel annat än forskningsprojekt.

Tabell 7: Av MAW beviljat i de årliga utlysningarna, samt huvudsökandes hemvist. Belopp anges i tkr och inom parentes anges antalet beviljade projekt. Tabellen är sorterad efter totalt beviljat belopp de senaste fem åren.

Lärosäte*	2020	2021	2022	2023	2024	2020–2024
SU	6 800 (2)	9 500 (3)	12 900 (4)	4 500 (1)	13 100 (3)	46 800 (13)
UmU	13 900 (2)	8 000 (2)	9 000 (2)	-	4 400 (1)	35 300 (7)
GU	6 500 (2)	10 000 (2)	-	8 500 (2)	4 000 (1)	29 000 (7)
UU	4 900 (1)	5 000 (1)	4 500 (1)	-	12 100 (3)	26 500 (6)
KTH	4 900 (1)	-	15 500 (2)	-	3 900 (1)	24 300 (4)
LU	9 500 (2)	6 700 (2)	6 000 (2)	-	-	22 200 (6)
HHS	6 000 (1)	-	-	-	9 000 (1)	15 000 (2)
SH	4 500 (1)	-	5 000 (1)	3 200 (1)	-	12 700 (3)
KI	-	-	-	-	10 000 (2)	10 000 (2)
LiU	-	5 000 (1)	4 500 (1)	-	-	9 500 (2)
Övriga	1 100 (1)	2 000 (1)	9 000 (2)	-	5 000 (1)	17 100 (5)
Summa	58 100 (13)	46 200 (12)	66 400 (15)	16 200 (4)	61 500 (13)	248 400 (57)
Andra organisationer*	32 650 (8)	43 900 (7)	2 000 (1)	-	37 753 (5)	116 303 (21)
Totalt beviljat	90 750 (21)	90 100 (19)	68 400 (16)	16 200 (4)	99 253 (18)	364 703 (78)

Källa: Tabellen bygger på data publicerad på stiftelsernas hemsidor.

*Avser lärosäten och forskningsinstitut

**Avser andra organisationer än lärosäten och forskningsinstitut, och bidragen gäller i regel annat än forskningsprojekt.

2.6 European Research Council

Europeiska forskningsrådet (European Research Council, ERC) är den största finansiären av excellent grundforskning på europeisk nivå. Genom att efterfråga ambitiösa projekt med förväntade vetenskapliga genombrott kompletterar ERC de nationella finansiärerna, som sällan har motsvarande medel eller ansats. ERC är del av EU-kommissionens ramprogram för forskning och innovation. I likhet med Vetenskapsrådet ger ERC bidrag till alla ämnesområden efter en kollegial granskningsprocess baserad på vetenskaplig kvalitet. Antalet ERC-bidrag inom ett ämnesområde är därför en lämplig indikator som tillåter såväl en nationell som en europeisk jämförelse. En nackdel med denna indikator är dock att antalet bidrag till ett lärosäte är ganska litet och att fluktuationer i antalet beviljade bidrag därför kan ge stora utslag statistiskt.

Som lyfts tidigare i rapporten ingår medel från ERC som en del av regeringens kvalitetsindikator för externa forskningsmedel, vilken framgent kommer ligga till grund för fördelningen av lärosätenas anslag för forskning och forskarutbildning. I fördelningen av anslaget ska regeringen väga in lärosätenas förmåga att attrahera externa forskningsmedel som ett mått på kvalitet. I beräkningen viktas medel från ERC med en faktor fyra.¹³

ERC:s bidragsformer vänder sig till forskare i olika karriäråldrar: Starting Grant (2–7 år efter disputation), Consolidator Grant (7–12 år efter disputation) samt Advanced Grant (för seniora forskare). Synergy Grant finansierar en grupp om två till fyra forskare och är därför svår att jämföra direkt med individuell finansiering, varför den redovisas separat i tabellerna nedan. ERC:s budget räcker inte till att finansiera alla ansökningar som är rekommenderade för finansiering efter utvärdering (de facto ansökningar med högsta betyg). Sökande till Starting Grant eller Consolidator Grant som har fått denna kvalitetsstämpel kan istället bli finansierade av svenska finansiärer: Vetenskapsrådet (både Starting Grant och Consolidator Grant) eller av Swedish Foundations' Starting Grant (ett samarbete mellan sex stiftelser och en förening: Erling-Perssons stiftelse, Kempestiftelserna, KK-stiftelsen, Olle Engkvist Stiftelse, Ragnar Söderbergs stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond and Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, som finansierar i huvudsak Starting Grant i enlighet med sina respektive stadgar och prioriteringar). Maxbeloppen för ERC-bidrag varierar mellan 1,5 och 10 miljoner euro beroende på bidragsform. Extra bidrag går att söka (t.ex. för dyr utrustning). Tabell 8 baseras på antal beviljandebesked från ERC samt beslut av de enskilda forskarna om mottagande med Stockholms universitet som värd. Tabell 9 och Tabell 10 baseras på data från ERC:s publikationer "Statistics" (tidigare Outcome: Indicative statistics) för respektive bidragsform.¹⁴

¹³ Se [Kvalitetsindikator för externa forskningsmedel - Vetenskapsrådet](#)

¹⁴ <https://erc.europa.eu/support/document-library/archive>

Tabell 8. Antal beviljade ERC-bidrag till Stockholms universitet respektive år. Inom parentes visas antal forskare som valde att starta ERC-projekt vid SU.

Bidragsform	2020	2021	2022	2023	2024
Starting Grant	2 (1)	4	2 (1)	1 (0)	4 (3)
Consolidator Grant	1	2	2	5 (4)	1 (2)
Advanced Grant	4	1 (1)	3	0	3 (3)
Individuella ERC-bidrag totalt	7 (6)	7 (7)	7 (6)	6 (4)	8 (8)
Synergy Grant-bidrag [deltagare]	0 [0]	Ej utlyst	0 [0]	0 [0]	1 [1]

Not: Under perioden har fjorton ansökningar erhållit högsta ERC-betyg utan finansiering, dvs. då ERC:s budget inte har räckt till. Flera av dessa ansökningar finansierades istället av Swedish Foundations' Starting Grant.

Tabell 9: Antal beviljade ERC-bidrag till Sverige respektive år. För Synergy Grant visas totalt antal deltagare i Sverige inom hakparenteser.

Bidragsform	2020	2021	2022	2023	2024
Starting Grant	23	14	12	19	22
Consolidator Grant	6	16	12	14	14
Advanced Grant	7	6	13	10	13
Individuella ERC-bidrag totalt	36	36	37	43	49
Synergy Grant-bidrag [deltagare]	2 [3]	Ej utlyst	0 [0]	5 [6]	9 [10]

Not: ERC:s statistik anger endast ERC Synergy Grant-bidrag till värdlandet för koordinatör i gruppen.

Tabell 10: Antal beviljade ERC-bidrag till länder inom EU samt till associerade länder respektive år. För Synergy Grant visas totalt antal deltagare inom hakparenteser.

Bidragsform	2020	2021	2022	2023	2024
Starting Grant	436	397	408	400	494
Consolidator Grant	327	313	321	308	328
Advanced Grant	209	253	218	255	281
Individuella ERC-bidrag totalt	972	963	947	963	1103
Synergy Grant-bidrag [deltagare]	34 [116]	Ej utlyst	35 [124]	37 [135]	57 [201]

Antalet individuella ERC-bidrag beviljade till Stockholms universitet under perioden 2020–2024 har varit relativt konstant, med ett avvikande högre antal sista året (Tabell 8).

Motsvarande antal beviljade bidrag i hela Europa (Tabell 10) har också varit relativt stabilt med en ökning sista året. Det ska tilläggas att sista året tillkom 48 Advanced Grant under utvärderingen, genom utökad budget från Storbritanniens anslutning till Horizon Europe.¹⁵ Antal beviljade bidrag till hela Sverige (Tabell 9) visar dock en stigande trend från 36 till 49 bidrag under samma period. Det tyder på att svenska forskare som grupp har lyckats bättre under perioden.

¹⁵ <https://erc.europa.eu/news-events/news/extra-eu125-million-erc-2024>

ERC-bidraget är portabelt och det är främst juniora forskare som flyttar ERC-bidrag. Varje år i perioden har någon forskare valt att flytta sitt projekt till eller från Stockholms universitet före projektstart (skillnad mellan beviljade bidrag i Tabell 8 och verksamma forskare inom parentes visar flytt mellan ansökanstillfälle till kontraktskrivande). Det kan noteras att under tre av åren var det färre forskare som startade ERC-projekt än antalet som blev beviljade bidrag. Under innevarande år (2025) har Stockholms universitet hittills beviljats ytterligare sju ERC-bidrag (fem Starting Grant och två Synergy Grant). Antalet beviljade Synergy Grant i Europa ökade markant sista året, vilket avspeglas både i statistiken för Sverige och för Stockholms universitet. Det är värt att notera att summan nio beviljade bidrag till Stockholms universitet under 2024 (åtta enskilda bidrag och ett Synergy Grant) är den enskilt högsta summan sedan ERC:s start.

3 Bibliometriska indikatorer

Det föregående kapitlet har behandlat forskningens finansiering, framför allt genom externa bidrag från olika forskningsfinansiärer. Detta avsnitt belyser den vetenskapliga publiceringen vid Stockholms universitet, både på universitetsnivå och uppdelat per fakultet. För den som är intresserad av Sveriges position i ett bredare internationellt perspektiv finns en aktuell sammanställning i Vetenskapsrådet nyligen publicerade rapport Forskningsbarometern 2025.¹⁶ Som nämndes inledningsvis behövs en medvetenhet om att bibliometri inte ger en fullständig bild av den vetenskapliga produktionen. Måtten har begränsningar och fångar inte all publicering, men de är ett vedertaget och användbart verktyg för att analysera genomslag både på nationell nivå och på universitetsnivå.

Uppgifter rörande Stockholms universitets forskningspublikationer inhämtas från publikationsdatabasen DiVA¹⁷ samt från den s.k. Leidenrankingen¹⁸. Leidenrankingen sammanställs av Centre for Science and Technology Studies (CWTS) vid Universitetet i Leiden och bygger på data från den kommersiella publikationsdatabasen Web of Science från Clarivate Analytics.

Medan DiVA syftar till att vara heltäckande med avseende på publikationer från lärare och forskare vid Stockholms universitet så innehåller Web of Science endast en delmängd av samma data, framför allt för tidskriftsartiklar. Web of Sciences täckningsgrad av Stockholms universitets totala publikationsmängd varierar mellan forskningsämnesområden och är högre inom naturvetenskap än inom samhällsvetenskap och humaniora. Leidenrankingen inkluderar endast sakkunniggranskade tidskriftsartiklar publicerade framför allt i internationella engelskspråkiga tidskrifter.

¹⁶ Forskningsbarometern 2025. Svensk forskning i internationell jämförelse (VR 2512).

¹⁷ <https://su.diva-portal.org>

¹⁸ <https://traditional.leidenranking.com/>

3.1 Publiceringsvolym och författarsamarbeten

3.1.1 Enligt Leidenrankingen

Baserat på Leidenrankingen visar Tabell 11 utvecklingen av antalet vetenskapliga publikationer författade av lärare och forskare vid Stockholms universitet tillsammans med andelen samförfattade artiklar generellt och andelen internationellt samförfattade artiklar. Både andelen samförfattade och andelen internationella samförfattade artiklar har stadigt ökat under lång tid. Antalet artiklar har ökat under tidperioden 2019–2022 och har därefter stabiliserats. Tabell 12 visar Stockholms universitets siffror för 2020–2023 i jämförelse med andra svenska lärosäten.

Tabell 11: Utvecklingen av antalet vetenskapliga artiklar författade av forskare med affiliering till Stockholms universitet, enligt Leidenrankingen. Tabellen visar även utvecklingen av andelen artiklar som är samförfattade med forskare från andra organisationer samt utvecklingen av andelen artiklar som är internationellt samförfattade. Antalet artiklar är heltalsräknade, dvs. samförfattade artiklar delas inte upp i författarandelar.

Tidsperiod	Antal artiklar	Andel samförfattade artiklar	Andel internationella samförfattade artiklar
2011–2014	8328	82 %	64 %
2012–2015	9005	83 %	65 %
2013–2016	9565	85 %	68 %
2014–2017	10124	86 %	70 %
2015–2018	10754	87 %	73 %
2016–2019	11309	88 %	74 %
2017–2020	11946	88 %	75 %
2018–2021	12504	89 %	75 %
2019–2022	12660	89 %	76 %
2020–2023	12492	89 %	77 %

Tabell 12: Antalet vetenskapliga artiklar, andel samförfattade artiklar och andel internationell samförfattade artiklar under perioden 2020–2023 för ett urval av svenska lärosäten, enligt Leidenrankingen.

Lärosäte	Antal artiklar	Andel samförfattade artiklar	Andel internationella samförfattade artiklar
Karolinska institutet	28149	93 %	75 %
Lunds universitet	22197	86 %	71 %
Uppsala universitet	20278	88 %	70 %
Göteborgs universitet	16564	88 %	66 %
Stockholms universitet	12492	89 %	77 %
Kungliga tekniska högskolan	11379	87 %	73 %

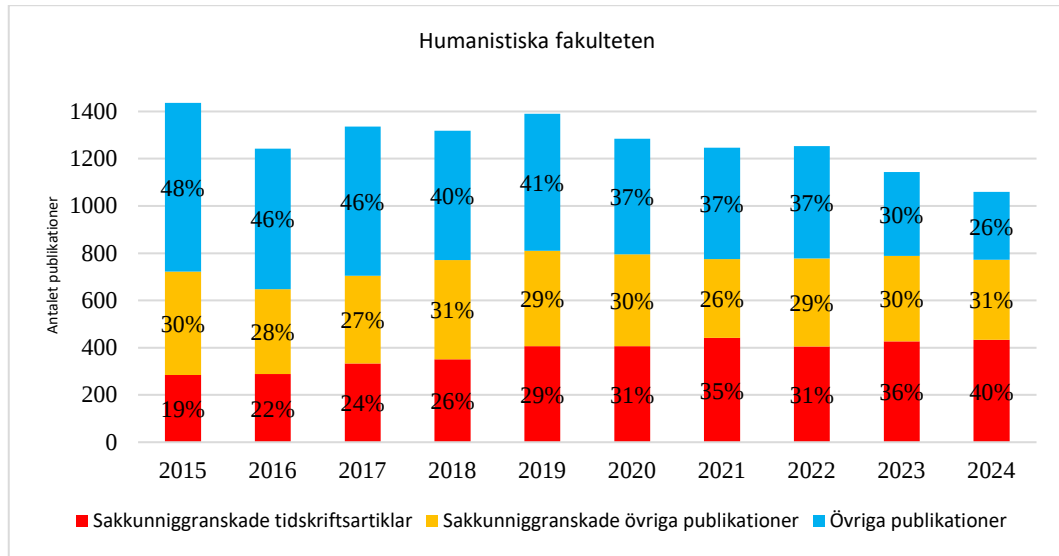
Linköpings universitet	9265	86 %	62 %
Chalmers tekniska högskola	8164	86 %	68 %
Umeå universitet	7918	85 %	63 %
Sveriges lantbruksuniversitet	7619	91 %	76 %
Örebro universitet	3603	88 %	59 %
Luleå tekniska universitet	3434	85 %	72 %

Antalet publicerade artiklar per lärosäte korrelerar väl med lärosätenas rörelsekostnader för forskning och utveckling (se Figur 1). Stockholms universitet har högst andel internationellt samförfattade publikationer. Ökningen har stabiliserats på en hög nivå, vilket tyder på att andelen internationellt samförfattade publikationer kan ha nått en plåtå runt 75 procent. Samtliga svenska lärosäten har under den senaste tioårsperioden genomgått en liknande utveckling; andelen samförfattade publikationer, både generellt och internationellt, ökar stadigt. Likaså har förhållandena mellan de svenska lärosätena för dessa parametrar varit relativt konstanta under samma period.

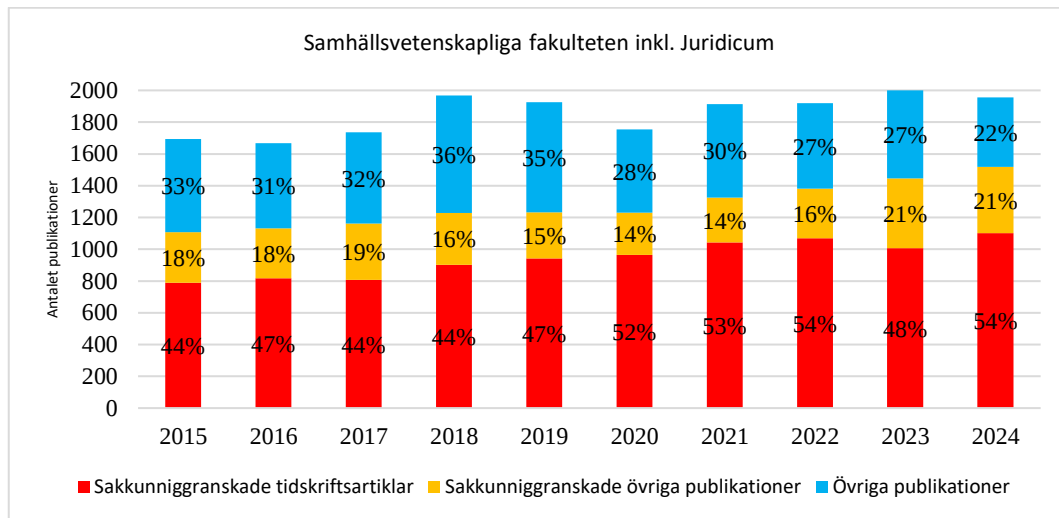
3.1.2 Enligt DiVA

Alla Stockholms universitets publikationer, dvs. all vetenskaplig publicering samt publikationer inom ramen för samverkansuppgiften ska registreras i DiVA.¹⁹ Figur 17–Figur 19 visar fördelningen av publikationstyper från DiVA-data per fakultet. Där finns tydliga skillnader mellan fakulteterna: Naturvetenskapliga fakulteten publicerar nästan enbart sakkunniggranskade tidskriftsartiklar, medan Humanistiska fakulteten framför allt har andra publikationstyper. Humanistiska fakulteten visar en ökning i antalet och andelen sakkunniggranskade tidskriftsartiklar under de senaste åren, dock har antalet för de andra publikationstyper minskat något. För Samhällsvetenskapliga fakulteten var antalet publikationer relativt stabilt mellan 2018 och 2024, med liten minskning i 2020, antagligen pga. COVID-19 pandemin. Den Naturvetenskapliga fakulteten visade en stadig ökning i antalet sakkunniggranskade artiklar upp till 2021, men antalet har stabiliserat på en lite lägre nivå under 2022–2024.

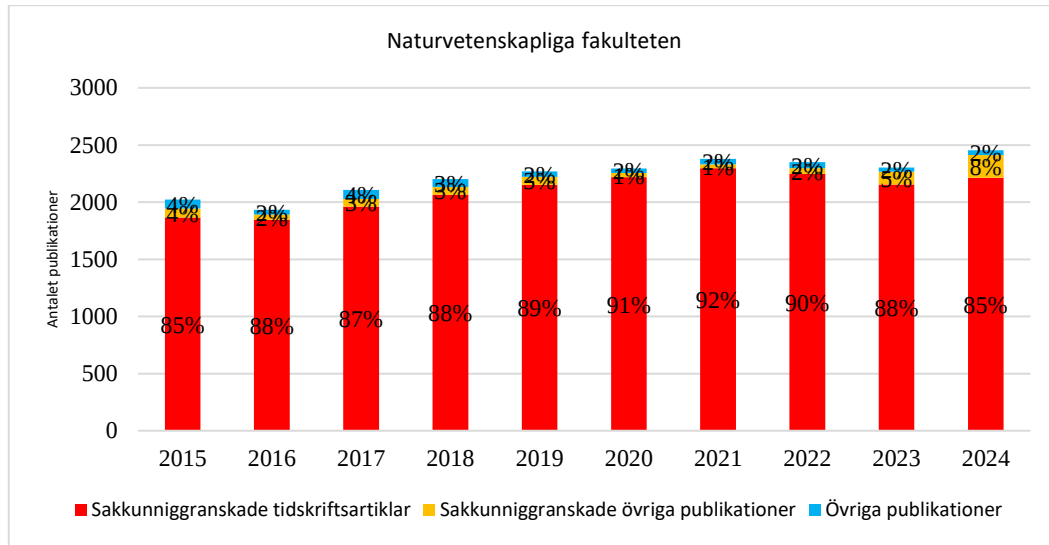
¹⁹ Beslutet gäller sedan 2007, se rektors beslut, dnr SU 301-1350-05.

Figur 17: Andelen sakkunniggranskade tidskriftsartiklar och andra publikationer av det totala antalet publikationer vid Humanistiska fakulteten enligt DiVA.

Figur 18: Andelen sakkunniggranskade tidskriftsartiklar och andra publikationer av det totala antalet publikationer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten enligt DiVA.

Figur 19. Andelen sakkunniggranskade tidskriftsartiklar och andra publikationer av det totala antalet publikationer vid Naturvetenskapliga fakulteten enligt DiVA.

Tabell 13–Tabell 15 visar antal publikationer uppdelat på publikationstyp och språk (svenska, andra språk och engelska) totalt vid Stockholms universitet och redovisat separat för det Humanvetenskapliga respektive det Naturvetenskapliga vetenskapsområdet.

Tabell 13: Antal publikationer i DiVA per publikationstyp och år – alla forskningsområden.

Publikationstyp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sakkunniggranskat, på andra språk	3490	3730	3955	4068	4113	4239	4233	4290	4458
Sakkunniggranskat, på svenska	150	125	138	131	127	143	169	131	154
Avhandlingar, på andra språk	249	249	232	226	244	182	235	234	223
Avhandlingar, på svenska	41	31	29	26	16	24	23	38	21
Övrigt vetenskapligt, på andra språk	449	487	531	494	315	358	375	359	266
Övrigt vetenskapligt, på svenska	489	519	503	496	417	425	393	308	248
Populärvetenskap, mm. på andra språk	42	30	35	31	42	50	54	42	38
Populärvetenskap, mm. på svenska	180	231	265	278	262	254	237	226	191
Totalt	5090	5402	5688	5750	5536	5675	5719	5628	5599
Andel sakkunniggranskat av totalt antal	72%	71%	72%	73%	77%	77%	77%	79%	82%
Andel på andra språk av totalt antal	83%	83%	84%	84%	85%	85%	86%	88%	89%
Andel engelska av andra språk	96%	96%	97%	96%	96%	97%	97%	97%	98%

Tabell 14: Antal publikationer i DiVA per publikationstyp och år – Humanvetenskapliga området.

Publikationstyp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sakkunniggranskat, på andra språk	1620	1730	1855	1873	1881	1938	1960	2064	2099
Sakkunniggranskat, på svenska	147	123	131	129	125	138	169	130	153
Avhandlingar, på andra språk	82	98	85	68	107	74	80	89	83
Avhandlingar, på svenska	39	31	28	22	16	23	23	38	21
Övrigt vetenskapligt, på andra språk	426	430	490	467	291	336	326	331	240
Övrigt vetenskapligt, på svenska	481	511	492	486	408	411	393	303	237
Populärvetenskap, mm. på andra språk	42	29	33	31	42	47	54	41	36
Populärvetenskap, mm. på svenska	178	230	259	276	259	254	235	225	191
Totalt	3015	3182	3373	3352	3129	3221	3240	3221	3060
Andel sakkunniggranskat av totalt antal	59%	58%	59%	60%	64%	64%	66%	68%	74%
Andel på andra språk av totalt antal	72%	72%	73%	73%	74%	74%	75%	78%	80%
Andel engelska av andra språk	92%	93%	94%	92%	93%	93%	93%	94%	95%

Tabell 15: Antal publikationer i DiVA per publikationstyp och år – Naturvetenskapliga området.

[illegible]

Figur 17 visar andelen sakkunniggranskade tidskriftsartiklar av det totala antalet publikationer inom respektive fakultet. I Tabell 13–Tabell 15 visas andelen av alla sakkunniggranskade publikationer oavsett publikationstyp (dvs. inklusive tidskriftsartiklar, bokkapitel, böcker, mm.). Därav är andelen som visas i Figur 17 något lägre än i tabellerna ovan.

En trend i tabellerna ovan är att antalet avhandlingar minskade markant under 2021. Detta gäller båda vetenskapsområdena, men framför allt inom naturvetenskap. Under 2022 ökade antalet avhandlingar, och 2024 har nivåerna återgått till motsvarande nivåer som före 2021. Minskningen 2021 beror sannolikt dels på att universitetet under en period antog färre doktorander, dels på pandemins effekter. Det totala antalet publikationer minskade något under 2024 inom det humanvetenskapliga området. Minskningen utgjordes av färre ej sakkunniggranskade publikationer, medan antalet sakkunniggranskade publikationer ökade något. Antalet publikationer inom naturvetenskap har varit stabilt under de senaste åren, med en mindre ökning 2024. Andelen engelskspråkiga publikationer i förhållande till publikationer på andra språk är hög inom båda områdena. Inom det humanvetenskapliga området har andelen ökat från 90 till 95 procent under de senaste tio åren, och inom det naturvetenskapliga området ligger den i princip på 100 procent.

3.2 Andel högciterade artiklar

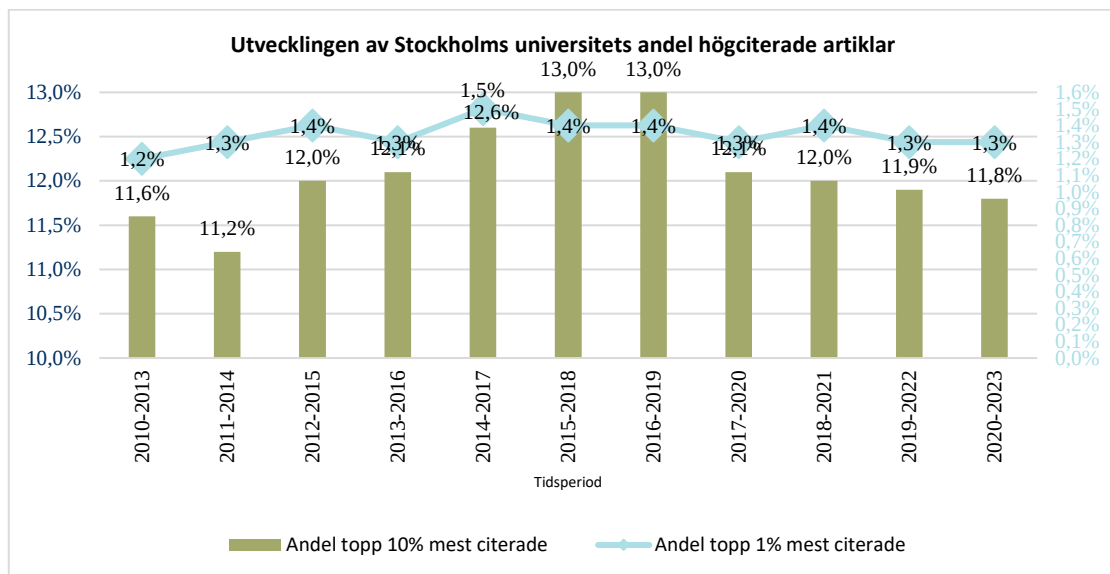
För att indikera vetenskapligt genomslag för sakkunniggranskade publikationer används det vedertagna måttet ”andel publikationer bland de topp 10 procent mest citerade”. Detta innebär ett mått på hur stor andel av ett lärosätes vetenskapliga artiklar som tillhör de globalt sett 10 procent mest citerade artiklarna inom det berörda forskningsämnet. Per definition så är världsgenomsnittet på detta mått 10 procent. I det fall andelen topp 10 procent mest citerade artiklar från ett lärosäte uppgår till 20 procent så har lärosätet ifråga dubbelt så många artiklar bland de topp 10 procent mest citerade relativt världsgenomsnittet. Figur 18 visar Stockholms universitets utveckling rörande andel högciterade artiklar över tid. På liknande sätt som för indikatorn ”andel 10 procent mest citerade artiklar” undersöks ibland även andelen artiklar som tillhör topp 50 procent eller topp 1 procent av de mest citerade. Dessa olika indikatorer för tidsperioden 2020–2023 presenteras i Tabell 16 för ett urval av svenska lärosäten.

Tabell 16: Andelen publikationer i topp 50 %, topp 10 %, topp 5 % och topp 1 % mest citerade artiklar för ett urval av svenska lärosäten. Data är för tidsperioden 2020–2023 och lärosätena är sorterade på andel topp 10 % mest citerade artiklar enligt Leidenrankingen.

Lärosäte	Andel topp 50 % mest citerade artiklar	Andel topp 10 % mest citerade artiklar	Andel topp 5 % mest citerade artiklar	Andel topp 1 % mest citerade artiklar
Karolinska institutet	59%	14,0%	7,1%	1,6%
Chalmers tekniska högskola	57%	12,1%	5,8%	1,0%
Stockholms universitet	56%	11,8%	6,1%	1,3%
Sveriges lantbruksuniversitet	57%	11,5%	5,7%	1,0%
Lunds universitet	54%	11,3%	5,1%	1,0%

Göteborgs universitet	54%	11,1%	5,4%	1,3%
Kungliga tekniska högskolan	56%	11,0%	5,7%	1,1%
Uppsala universitet	54%	10,8%	5,4%	1,1%
Luleå tekniska universitet	52%	10,7%	5,8%	1,4%
Linköpings universitet	52%	10,1%	5,0%	1,0%
Umeå universitet	51%	8,9%	3,7%	0,7%
Örebro universitet	51%	8,4%	4,1%	0,8%

Tabell 16 visar att Stockholms universitet är bland de främsta svenska lärosätena rörande citeringsgenomslag. Av Figur 20 framgår att Stockholms universitets andel av topp 10 procent mest citerade artiklar har legat relativt stabilt runt 12 procent under de senaste åren. Stockholms universitets andel av topp 1 procent mest citerade artiklar har under samma period var runt 1,3 procent.

Figur 20: Utvecklingen av andelen av Stockholms universitets vetenskapliga publikationer som tillhör världens topp 10 %, samt topp 1 %, mest citerade inom sitt forskningsämne enligt Leidenrankingen.

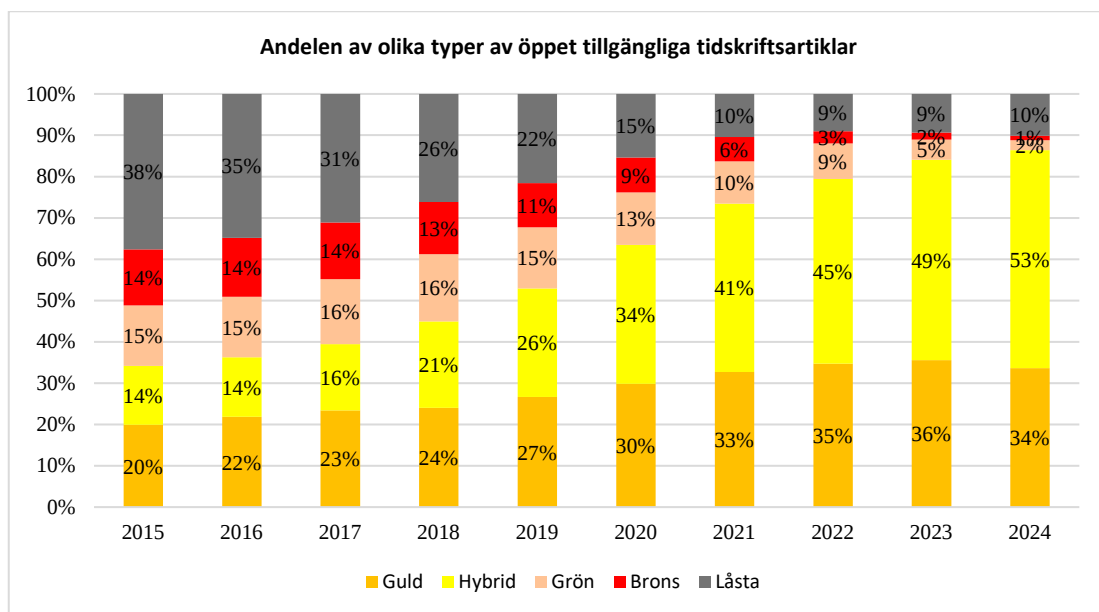
De andelar som framgår av Figur 20 innebär att Stockholms universitet är cirka 20 procent bättre än världsgenomsnittet vad gäller citeringsgenomslag. Detta kan även jämföras med medelvärdet för svenska lärosäten som är 10 procent över världsgenomsnittet.²⁰ I Leidenrankingen ger citeringsgenomslaget Stockholms universitet en placering på 293 av 1594 rankade lärosäten.

²⁰ Källa: Vetenskapsrådets Forskningsbarometern 2025 <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2025-10-09-forskningsbarometern-2025.html>

3.3 Andel öppet tillgängliga publikationer

Enligt Stockholms universitets strategi ska universitetet vara drivande i övergången till öppen vetenskap och öppen tillgång till publikationer. Figur 21 visar graden av öppen tillgänglighet för Stockholms universitets vetenskapliga tidskriftsartiklar. Dataunderlaget har tagits från DiVA och Unpaywall²¹, vilket är en databas som samlar information om vetenskapliga publikationers tillgänglighet. Statistiken har korrigerats pga. felaktigheter i Unpaywall. I databasen kategoriseras artiklar enligt följande:

- Guld: öppet tillgänglig artikel med öppen licens i en helt öppen tidskrift.
- Hybrid: öppet tillgänglig artikel med öppen licens i en prenumerationsbaserad tidskrift.
- Grön: bakom betalvägg, men artikeln eller artikelns manuskript har en öppet tillgänglig kopia t.ex. i DiVA eller annan öppet tillgänglig databas.
- Brons: artikeln går att läsa gratis i en prenumerationsbaserad tidskrift, men har ingen öppen licens.
- Stängd: artikeln kan bara läsas med prenumeration.

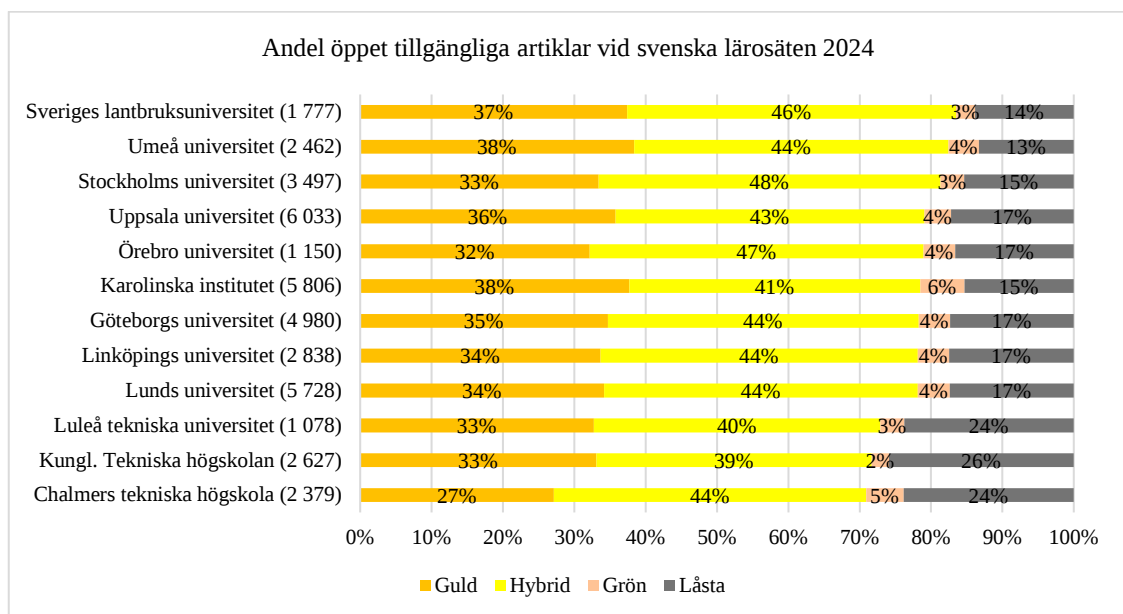
Figur 21: Utvecklingen av Stockholms universitets andel öppet tillgängliga vetenskapliga tidskriftsartiklar över tid. Samtliga forskningsämnesområden är inkluderade.

Andelen öppet tillgängliga artiklar har ökat stadigt under de senaste tio åren. De senaste två åren har 90 procent av artiklarna varit öppet tillgängliga i någon form. Andelen hybridartiklar ökar mest, vilket är ett resultat av det så kallade Read-and-publish-avtal som Stockholms universitet har med de stora förlagen. Avtalet möjliggör att artiklar kan publiceras öppet i

²¹ <https://unpaywall.org/>

prenumerationsbaserade tidskrifter, förutsatt att artikeln har en huvudförfattare (s.k. corresponding author) från Stockholms universitet. Under 2024 var mer än hälften av alla artiklar hybridartiklar. Andelen och antalet av s.k. Guld artiklar, dvs. artiklar i helt öppet tillgängliga tidskrifter, har sjunkit något i 2024.

Figur 22 visar andelen öppet tillgängliga artiklar 2024 vid svenska lärosäten enligt Kungliga bibliotekets statistik Öppen tillgång i siffror.²² Statistiken är baserad på tidskriftsartiklar i Swepub-databasen, vilken återspeglar lärosätenas lokala publikationsdatabaser (i Stockholms universitets fall DiVA) och data ur Unpaywall-data om öppen tillgänglighet utan manuella kontroller.

Figur 22: Andelen öppet tillgängliga artiklar vid svenska lärosäten 2024 enligt Kungliga bibliotekets statistik, siffrorna i parentes visar totalt antal artiklar från resp. lärosäte.

Figur 22 visar att Stockholms universitet tillhör de svenska lärosäten som har den högsta andelen öppet tillgängliga artiklar. På grund av fel i Unpaywall skiljer sig siffrorna för Stockholms universitet från dem i Figur 21, som visar den faktiska andelen öppet tillgängliga artiklar vid universitetet. Motsvarande fel kan sannolikt förekomma även för andra lärosäten i tabellen ovan.

²² <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/oppen-tillgang-och-bibsamkonsortiet/oppen-tillgang/oppen-tillgang-i-siffror.html>

4 Avslutande sammanfattning

Den centrala indikatorrapporten ger en samlad översikt av forskningsverksamheten vid Stockholms universitet. Syftet är att ge en bred bild av faktorer som är centrala för universitetets forskning och att belysa hur dessa utvecklas över tid.

Helhetsbilden visar att universitetet har en stark och stabil ställning när det gäller andelen av de nationella FoU-rörelsekostnaderna inom de två ekonomiskt största forskningsämnesområdena: Naturvetenskap och Samhällsvetenskap. Andelen inom Humaniora och konst har minskat något i en nationell jämförelse. Resultaten för Vetenskapsrådets fria projektbidrag och beviljandegrader visar att universitetet genomgående är en av landets största mottagare, även om det finns årsvisa variationer, särskilt inom Naturvetenskap mot slutet av perioden. Universitetet ligger även väl till i flera excellensindikatorer, vilket bekräftar god förmåga att attrahera konkurrensutsatta medel och forskningsledare tidigt i karriären.

När det gäller Formas har Stockholms universitet haft en stabil position bland de största mottagarna. Även hos Forte har universitetet haft en stabil och stark position över tid, med en toppnivå 2024, vilket placerar Stockholms universitet bland de främsta mottagarna av Fortes bidrag. Detta är särskilt positivt med tanke på att universitetet inte har medicinsk fakultet.

Sammantaget visar utvecklingen att Stockholms universitet har bibehållit en stabil position hos de större externa forskningsfinansiärerna. Även om andelarna varierar mellan år och finansiärer är universitetet genomgående en av de största mottagarna av större forskningsbidrag i Sverige. Årliga variationer när det gäller antal beviljade projekt och beviljandegrader är naturliga och indikerar inte nödvändigtvis långsiktiga förändringar i forskningskapaciteten. Samtidigt kan regeringens prioriteringar med den ökade satsningen på STEM-områden påverka fördelningen av medel framöver. Eftersom förhållandevis mindre resurser kan förväntas inom humanvetenskapliga områden kan detta påverka både antalet beviljade projektbidrag och beviljandegraderna inom dessa fält. Som lyfts i rapporten är inte beviljandegrad likställt med andelen högkvalitativa ansökningar, då många ansökningar som inte beviljas får höga betyg i utvärderingen.

Excellensindikatorerna visar som helhet en positiv bild. Stockholms universitet har haft stora framgångar inom Wallenberg Academy Fellows samt i större projektutlysningar från KAW. Universitetet har även varit mycket framgångsrikt i utlysningarna från MMW och MAW, vilket visar stark forskningskvalitet inom både samhällsvetenskap och humaniora. ERC-utfallen är fortsatt goda, med stabil volym av individuella bidrag. Samtidigt bör det noteras att de små absoluta talen gör utvecklingen känslig för enskilda beslut.

När det gäller bibliometriska indikatorer visar rapporten att andelen samförfattade publikationer, inklusive internationella samarbeten, har fortsatt att öka över tid. Antalet artiklar ökade under perioden 2019–2022 och har därefter stabiliserats. Stockholms universitet har dessutom den högsta andelen internationellt samförfattade publikationer bland svenska lärosäten. Det totala antalet publikationer minskade något inom det humanvetenskapliga

området under 2024, vilket framför allt utgjordes av färre ej sakkunniggranskade publikationer, samtidigt som antalet sakkunniggranskade publikationer ökade något. Inom naturvetenskap har antalet publikationer varit stabilt de senaste åren, med en mindre ökning under 2024.

Stockholms universitet hör till de främsta svenska lärosätena när det gäller citeringsgenomsnitt. Universitetets publikationer citeras omkring 20 procent mer än världsgenomsnittet, att jämföra med det svenska genomsnittet på cirka 10 procent över världsgenomsnittet. Samtidigt bör det noteras att universitetets citeringsnivå inte avviker markant i en internationell jämförelse. Universitetet behåller också en stark position när det gäller öppen tillgång till publikationer. Under 2024 var mer än hälften av alla artiklar hybridartiklar. Andelen och antalet artiklar publicerade i helt öppet tillgängliga tidskrifter, minskade dock något under året.

Mot bakgrund av regeringens besked om en utökad indikatorbaserad fördelningsmodell, där andelen externa medel, konkurrensutsatta EU-medel och ämnesviktning baserad på totala FoU-medel får ökad betydelse, är det positivt att universitetet redan följer upp indikatorer som kommer att få större betydelse framöver. I ljuset av de kommande förändringarna i den nationella fördelningsmodellen blir det också fortsatt viktigt att stödja forskare i arbetet med att söka externa och internationella forskningsmedel.